

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 10.

జెన్నవట్టణము 1923 వ సం. ఏప్రిల్ నెల 20 వ తేది శుక్రవారము

No. 17

సంపుటము ౧౦

రుధి రోడ్దారి నామ సంవత్సరము, వైశాఖమాస శుద్ధ చవతి.

సంచిక ౧౭

అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వులకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు

ఘనమయినమందు

చక్కనిడబ్బీతో సహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోకప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వులకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దమాదివిగల మాయమందుగాను, సుఖమందులవలన మోసముగలుగను. కంచభావచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగదు అమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన దేశమునందంతటను విరివిగా.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

పంచాంగము సహాగల కొత్త డైరీలు
(కొత్త సంవత్సరమునండి బాంబే బడిన అద్ద, అరక
తెగు భావలలోని డైరీలు ఇవానుగా యివ్వబడును.
ఒక అక్షాంశపుతో సహా బాలువ్రాసుకొను.
మేనేజరు, ఆంధ్రా ఆయుర్వేదిక్ ఫర్మాసి,
185 హంటురోడ్డు, మద్రాసు.

కలవడింది! (కొత్త చరిత్రాటకము!!)
బల్లారి ధర్మవరం. కృష్ణమాచార్యుల
రోషనారాశి ఎ జి
అను నాటకము వెలరు 1-0-0
వలయువారు బల్లారి, రమావిలాస ప్రెస్సునకు
వ్రాయవగును.

అడుసుపుండ్లమందు

వానకాలములయందు, కాలివేళ్ల మధ్యమన కలుగు
అడుసుపుండ్లకు, ఈ ఔషధము చాల శ్రేష్టమయినది.
శ్రీలకు ఉపయోగకరము. ఇంకను ఈ మందును ఉపయోగించి
చుటవల్ల, శ్రమము, తీట, గడ్డి, యిక అనేక చర్మవ్యాధులు
నివర్తయగును. బుడ్డి 1-కి 0-8-0. తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము.
(408) కనకపు, ఏబిస్సీ పొర్కుట్రుక, మద్రాసు.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్
ఫర్మాసి లిమిటెడ్
హంటురోడ్డు, మద్రాసు
నో టీ సు

మా పదార్థన గదుల మద్రాసు హంటురోడ్డు, నె 185 కు
సేరు ఏర్పాటుచేయబడినవని యందుమూలము అందరికిని మిక్కి
లి సంతకముతో తెలుపుచున్నాము. అక్కడ దాక్టరు ఏ. లక్ష్మీ
మతిగారు అధివారముసాయంత్రము తప్ప తక్కినరోజులందు ఉద
యము 8 నుండి 11 గంటలవరకు, సాయంత్రము 4 నుండి 7 గం
టలవరకును వుండురు. కావలసినవారు వారిసలహాను పొంద
వచ్చును.

ఆంధ్రపత్రికాధికారులకు,
శ్రీయుత కా. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి సాన్నిధ్యమున,
వారి ఆదరణక్రింద వీక్షింపు ప్రదర్శనము జరుగును
21 తేది శనివారము సాయంత్రం 6 గం 30 నిమిషములకును
ఆర్చినియను వీధిలోనున్న గోకేహాలులో
మాస్టర్ మన్ హర్ బర్సే
అను 10 సం.ముల బాలుడు ప్రాకృత్యము దేశభాష, వివిధ రకముల,
సంగీత వాయిద్యములపైన వాయిండును. హిందీ, గుజరాతీ, అరబీ, తెలుగు
పాటలు కూడ పాడును. తప్పక చూడవలసింది.
శ్రీ కృష్ణస్వామి కూడ ధరించి, ముఖిని వాయిండును, ఆ వి
సహాదరీ నర్తదాబాయి మిక్కిలి మనోహరముగా పాడును
ప్రవేశకట్టుముద్ర. 10 5, 8, 2, 1 శ్రీలకు ప్రత్యేక ఫలము ఏర్పాటు
చే నుజును.

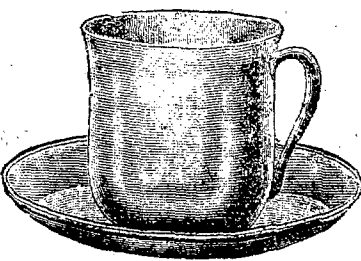
టికెట్ టు: మద్రాసు టంకాలపేటి నెం 509 కు భవనమందు ప్రతిరోజు దొరకును.
సవగు విలాసమునందె తెలిపిన స్థలములు రిజర్వచేయబడును. ప్రొఫెసరు జి. జి. బర్సే, ఆర్గనైజరు.

"THE VEDIC WORLD."

Annual Subscription Rs 3-0-0 [Available only for yearly Subscribers]
A monthly Journal in English defending the interests of Vedic (Hindu & non-Hindu) Society and containing
Religious, Political and Social Topics of the Modern Times, as reviewed by Eminent Pundits in the light of Hindu
Shastras. Its peculiar feature is that it inculcates fundamental principles that are at once acceptable and beneficial
to all nations and Classes standing as it is above all party feelings and viewing alike the interests of all Beings.

The first nine numbers are now ready. 128 Govindappa Naick Street Madras.

తృప్తికరముగా లేనిచో వాపసుతీసుకొని పైకముతిరిగియిచ్చుటను
గూర్చి విచారములు సంకల్పించిన వారములేదు. యీ విషయమునువద్ద ఒక సారిచేరము చేర్చివారి కెల్లరివను,
తెలియును.

చొక్కపు సీమవెండితో తయారుచేయబడిన వివిధ గిన్నెలు, చిప్పు
వెద్ద కట్టలు, గరిబెలు, పంచపాత్రములు, లాటాలు, పలురకముల దొప్పలు,
అరటి, తామర, వట్టి అన్నము, నీటి అన్నములు తయారుగానున్నది.
ఒకడిపా దయచేయుడు.
ఉమ్మడిరామయ్య శెట్టి
గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ
25 చైనాబజారురోడ్డు మదరాసు.

జై నాచార్యవిజయధర్మసూరి

మృత్యోర్జ్వలేషి కి మూఢ భీకరముంచితినో యమః ।
కారణం నైవ కృత్యోతి తురు యత్న మజన్మనిః॥ ఈశ్వోః మయోక్తిః
విషయమును పురస్కరించుచు భారతగర్వముగా ఒకనాడు
1887 సం॥ తనమున కృత్రిమప్రాచార్యుడు ఉపాధినించుచు
డెను. జన్మమృత్యువులకుండు ముఖ్యుడు విషయము వతియొక
టితనయిన సభాపాలకుడు భక్తిశక్తిసమృద్ధులగు ఈయన
సన్యాసమును కనుమరిసిరి. అనంతర చిరకాలమును ఒక
రజనకుడు 19 సం॥ ప్రాయముగలవాడు అచల మన్యుల
ఆచార్యుని వాక్కులను గ్రహించియు భార్యని యుండెను.
కాంతి సుమారు అబోధులను వినుచు జుగుప్సా త్రవించు
చున్నవకారమునందే విముక్తి గలగతియొక్క మార్గమును స్వీక
రింప నిశ్చయించి ఆచార్యుడు ఉపన్యాసము నెత్తుచు వారియ
నోచని అతడు వేచియుండెను.

ఈ కష్టపాని వాని కల్పద్రుమలు ఒడికి పంపినారు
కాని చదువు అతనికి కన్పరలేదు. తిండి అంగతిని పెట్టి వాని
తేయించుచు వ్యాపారమునందు జీవించుక జేసెను. ప్రతి
చెను. కాని ఈమూలములందు ధూర్జయైన జూనిగాడు జయెను.
తనవడిన దెబ్బలు పొందుచున్నా ఉండెనాడు. తిండి యెంత
బోధక చిను లాభము లేకుండెను. భయపడచుచున్నవైనా
అతనిదాడి మాకు కేమోయని తిండి అతనిచివాడు కాని కానిం
చికోలది దుర్మార్గులు అధికముగురుండెను. వ్యాపారములన
వచ్చిన భవమునందలి ఒకనాడు జూనియలో పోగా తిండి తీసి
ముగ బట్టినానిని కట్టించినాడు. ఆశ్చర్యమున కలిగిన విద్య
తో గ్రామము కడిది పారిపోగా ఈభావనలనుచు భయము
చున్న ఈమూలముగ వివరించెను.

సన్యాసమును కోరుచు మూలచంద్రుడు ఆచార్యునిద
కుబోయెను. తల్లిదండ్రుల ఆజ్ఞ తప్పకును. ఈయనకుని వాస్త
వమైన వైరాగ్యమును పరీక్షించి అతడు మూలచంద్రుడు
సన్యాసము ఒకనాడు అనుగ్రహించెను. మూలచంద్రుడు భర్త
విజయకుగ మాటెచాడు.

నిజమై బుద్ధిశక్తిగల ఈ యువకన్యాని ఆమో
ఘపాండిత్యముగల గురచంబులయొద్ద కొద్దికాలముగా జైస
మతగ్రంథములను నడచుచును సంస్కృత పాఠశాలలలో
నిర్వహించు పాండిత్యమును పొందినాడు. స్వతంత్రపాఠన పరమత
ఖింతములలోను ఉపన్యాసవ్యాఖ్యాన్య కర్తృత్వము ఈన
వ్యాసి సంపాదించిన ప్రఖ్యాత గురువు సంకెల్లి తన ఆచార్య
కాలమున మత సంప్రదాయానుసారముగ భర్తవిజయను ఆచా
ర్యునిగ నియమించెను. ఇది 1898 సం॥ లో సంపాదించినది
అనాటినుండి జైమత ప్రవచనము ఇతని ఆధీనమయెను.

12 సంవత్సరముల ఏకాదశితో గంచారము చేసెను.
జైమత ప్రవచనము జైమత విషయమై గల దుర్భిప్రాయ
ముల ఖండనము జనుల యాత్రాస్థానముల కథానిము జైస
మత గ్రంథముల పాఠము జైగ్రంథాలముల స్థాపన ఈయె
దత్రైవ కార్యములను చక్కగ కొనసాగించెను. అన్ని కార్యముల
కంటె సమర్థవంతతో జైమతమునముక్కు ప్రవచనాని
మునకై పాటుపడి అందరి కిప్పుల విషయానురాగములకు పా
త్రుడాయెను.

తన ఆశయము కార్యముగ ఈదేరుమండలెన్నవో
జైమత ప్రవచనము ఒక విద్యాలయమును స్థాపించుట
ని ఆతడు ముఖ్యస్థితో ఊహించెను. ఈ యభిప్రాయ
ముతో గుజరాతులో ఒకమండలమును ఒకపాఠశాలను
స్థాపించెను. అట్టి అప్పలముతో తన తొలిక చక్కగ
సెరవేరకపోవుటను గ్రహించి వైదికప్రామాణ్యమునకు అప్పద
స్థానమైన కాలిలో ఒక విద్యాలయమును నిలపరచెను. సమ
కల్పెను. గుజరాతునందే కాక కాలిఫోర్నియా పోక ఒకనాడు
ఆరంభించెను. ఆగుగు సన్యాసులు, 12 గురు కిప్పులు, తక్కు
తని చెదపట్టియున్న ప్రాచీన గ్రంథరాసులతోను ప్రయాణము
గావించి తుదకు 1908 లో కాలిఫోర్నియా.

అతికష్టమునై ఒకయంటిని సంపాదించి ఒక పాఠశా
లను ప్రారంభించినాడు. పట్టణములో అక్కడక్కడ పిల్లలలో
ఉపన్యాసము నిచ్చుచు జైమతప్రవచనము చేయుచుండెను.
కొన్నాళ్లకు కాలిఫోర్నియా ఈ జనని పాండిత్యమున, స్వతంత
రము కొనిండునాటి వచ్చిరి. తుదకు వైదిక సంప్రదాయ రక్ష
కుడకు కాలిఫోర్నియా ఇతనికి అహూతమిచ్చి, జైమతప్ర
వచనమును, వాటివై భక్త్యాచార్యుని ప్రవచనమును విని
కోపించి జైమతమందు గల దుర్భిప్రాయమును వెంటనే

ద్విదీయ గోదావరీమండల ఆదిమాంధ్రమహాసభ

రామచంద్రపురమున జరుగుట

రామచంద్రపురమునందు జరిగిన ద్వి తీ య గోదావరీ
మండల ఆదిమాంధ్ర మహాసభ ఆ హ్వన సమావేశములను
వ-రా-శ్రీ, నవ్యా నిలవతము వి. వి. గారి ఉపన్యాస
సంప్రదానము:-

ప్రాచీన స్థితి

ఆదిమాంధ్ర సోదరులారా!

మహారాష్ట్రవైదిక యోగి-సేపు వినదు హిందూభక్తము
న నిరసించిన ఆదిమాంధ్రమహాసభ. ఆయిల్లు మహాభూతల
నగ్రభుముగా న క్రమించి అగ్రాగ్రంథములను నాంబిది
మనము దండకారణ్యమునకు పాదోలిరి. మనవారు కొండగు
వాలలో వానమేర్చుచున్నా, ఆర్యులతో ధీ యము యుద్ధ
ములు చేసియు, రాక్షసులు, పిశాచులు, అపరాధులు మొద
లగు నామంబులతో పిలువబడుచున్నట్లును చరిత్రములమునం
దెలిపబడుచున్నది. కావున మన ప్రాచీనము శౌర్య, వైది
కప్రాణములందు ఆయిల్లు కెంతోతాత్పర్యము తీసిపోలేదు. భీష్మ
విద్య, కౌరవరాక్షస యోధులైన ద్వికర్ణులచేత గొల్పిన ఖటాం
కుబోలు ఆనేకయోధాగ్రేసరులు మనవంశమునం దుద్భవించిరి.
అందరి, బాంబరంగి, వాలి, మగ్గిగ, సంద నరేంద్ర, మహవార
మొదలగు యోధులు మనవారే! కొలది కాలముక్రిందట ప్రపంచ
మునందలి వ్యాపించిన యుద్ధములలో మనవారే కేకమంది తమ
రక్తమును కాలముగా భాగవంసే అనేక పురుషులు కర్పిం
య్య! కానులను బొంది నుజేచారు మేజర్లుగను, సర్దారు పదాద
రులుగ నుండి భవముల వలసకుడు.

“స్థితా స్థితా”యని విలపించుచు పిచ్చివానివలె అరణ్య
ప్రచారము చేయుచుండెడి శ్రీ రామచంద్రులవారికి తోడై రావ
ణుని జయించి శ్రీరాములవారి దుఃఖకాంతి కలుగ జేసినవారు
మనవారుకారా! మనవంశమునం దనేక జాతితాపాలింబు
అదృష్టించియుండిరి. అగుంధరి, శంభి, సాంబి, కన్యామతంగి,
బాబాశి, అంజని, సర్వకత్తిమున్నగు సతీవలంబు మనయాడు
నకు యి లు కారా! ఆ గ్రంథముల బహుగ గ్రంథము తో
తమ మూల పురుషులని విశ్వకొను వాల్మీకి,
పరాశర, వేదవ్యాసు, సత్యకామ, మొదలగు బుద్ధివంతులు
మనవారని తెలియదా! కవిసంపత్తుల నొంది విద్యారంభము
జడసిన కాలివాసుడును, ఇంకను కవింద్రులయెందరో మనకులము

మాతృభాష ప్రపాఠశాలకు పోషకుడుగనుండ నుగ్గీకరించినాడు.
ఇట్లే అలచా వాడు లో జరిగిన సభలో ఈ ఆచార్యుని
యభిప్రాయమును విని వైదికమత రక్షకుడైన దక్షిణగోప
రాజు ఈజనని గౌరవించెను. ఇట్లు తిరిగి ఒక కలమునందే
మరియొక స్థలమునకు పోయి జైవమతమును వెల్లడిజేసెను. ఆగు
నిః ఉదాహరణములనుండి సంస్కరించెను. ఇతని పాండిత్యమును
జ్ఞాపించి కాశీపండితులు క శివాజీ అధ్యక్షతవేరిన ఒక సభ
జేసి శాస్త్రవికాస-జై నాచార్య అనెడు బిరుదును ఒక సన్మాన్
పుతమును కనుగొనినారు. ఈతాదార్యుని ప్రతిభను ఈతేజుల
కంటె పాశ్చాత్యులు బాగుగ ఎరుగుదురు. జకోబి, హెర్బెర్ట్,
గ్యోనాట్, తెల్లూని, బెస్సెల్టో మొదలైన పాశ్చాత్యులు
ఇనిసరిచయము గలవారు. పిత విని జీవితచరిత్రను వ్రాసినా
రీ! శే! సతీశ్చంద్రవిద్యాభూషణ్ వీరీశ్వరి బాగుగ కొనయా
డియుండెను.

ఎవ రెప్పుడు జైసద్ధాంతములను తెలిసికొనగోరి ఇతనికి
వ్రాసివారో తే ఇతనిదర్శనముచేసివారో వారందరు ఆరవిమిత్ర
కాటిలో నెండుకేవలవారైరి. జైస వైదికమతములకు నైరధ్యము
కలదని మనమెంత భావించినను, భర్తవిజయమునకు జైసమతముం
డెంత అగ్రహమున్నను, అట్టిమైత్రికట్టి భం ములేకుండెను. అట్లు
అని మిత్రులు నిప్పులును జైమతకారు. ఈయొక్క సంగతి
అతని బేవార్యమునకు నిదగ్గము.

జైసమతమును ప్రతిపాదించు అనేక గ్రంథములను ఇత
డు వ్రాసినాడు. ఇట్లు జైసవత్సవముగ ఈ క్రింది స్లోకమును
చతువుండెనాడు.

సంప్రకాసి భవిత్రాణి సర్వేషుం భర్తచారిణామ్ ।
అహింసాసత్వమస్తేయ, త్యాగమైశ్వరభర్తవమ్॥
అహింసను అన్ని కాలములలో నుపయోగించుచున్న హిందు
వులు కూడా ఈజైస మతసిద్ధాంతములను, అందులో ముఖ్యము
గ ఈ అహింసాసత్వమును గవని.తుని ఊహించెదను.

పా- జగన్నాథస్వామి

[ఏప్రిల్ మాడరక రిప్ర్యానుండి అనువాదితము]

నకు జరించుచుండిరి. ఇట్టి కవితాశాస్త్రము, యోధాగ్రేసరులు,
మాతృసేవారత్నములు, మనకులమునందు బుట్టి తన కులమునకు
వన్నెకెచ్చిరి.

ప్రస్తుతస్థితి:- అట్టివంశమునందు బుట్టిన మనమెట్టి నీచ
స్థితిలో నున్నాము! కిట్టిమైన పూరిగుడిసెలలో “అన్నమో
రామచంద్ర” యని మలమల మాడుచున్నారము. పరమకొను
టా చిరిగినచాప చింతననలేదు. కప్పు నటన నరియె. తిన్న
గడ్డపాత్ర నులేదు. ఆహా! ఆరుకోట్ల అహింసాదూప్రభ లిట్టి
హిందవిజయించుట కెంత కోవనినాయు !

కాని మనదస్థితి స్వీకృత్యోగిలోనిపోనైనయెన్నది, అనే
కయుగములకుండే అధోగతి పాలై ఆడుగున (దొక్కబడిన
చనము కృత్రిమికి) గాఢగుట కరకాళములు గలగుచున్నది.
బ్రిటిషుసామ్రాజ్యపాలన కాలములో మనము మన తలయెత్తు
కొన గలుగుచున్నాము. నూతనముగా ప్రపంచంబడిన రిఫారమ్
చట్టము ప్రకారము చూడు ప్రత్యేక ప్రాతిభిధ్యము శ్రీనోరతన
మువారు దనుచేరి అదియే మనకు మెచ్చు కారావంభేది. వన
దుష్పీతి శ్రీనోరతనమునా రకలోకించి కొంతమంది యుద్ధోగి
యాలను ప్రత్యేకముగా నియమించి మన కనేక సౌకర్యములను
కలుగ జేయుచున్నాడు. మరియు దేశభక్తులను దయాళువునగు
కొంతమంది నాయకులు బయలుదేరి నిమ్ముల నధ్వరించు
చున్నా.

మనకర్తవ్యము:- మనదస్థితికి కారణతెన్నరైనను గా
నిండు. మనసంఘములోనిలోపములు మాత్రము మనము దిద్దుకొన
వలయును. వాటినిన్నిటిని దిద్దుకొనుట మాని ముఖ్యమైన వాటి
నే నేను ప్రకటించుచున్నాడను.

తాడు:- తాగుడు మనజాతిని పీర్చిపిప్పిచేయుచు
న్నది. ఈయభిప్రాయమేమన అయ్యుంటును. తెంచుచేయుచున్న
ది. దొరతనమునాటి కమ్మ అదాములుగా నెట్లగు భావము
నిరుపేదలమై, మనమే ఈత్రాగుడుకు ఇచ్చుచున్నారము. ఈ
త్రాగుడులకు మన విహితకష్టమే గాక అధ్యాత్మికనాశన
ము గూడ కలుగుచున్నది. ఆచూరణు నిరక ఇల్లుకల పేతు
వులేనిగాములు కారాగృహప్రాప్తి ఇరవ్వియు త్రాగుడు
యొక్క ఫలితములే. త్రాగుబోతునకు పిచ్చివారిని భేదములేను.
ఇది కొని తెచ్చుకొన్న పిచ్చు. తాగుబోతుయొక్క కొంప అన్ని
కష్టములను లాగెయ్యించును. త్రాగువారిని సంఘములో
అన్ని కష్టముల కల్గుకు జేయవలయునని ప్రార్థన. కలుగుకాణ
ముల తీసివేయుదని దొంతనమువారిని ప్రార్థించవలయును.

విద్య:- అన్నిటికంటెను ప్రాముఖ్యమైనది విద్య. ఇది
చెప్పుటకు సందేహములేదు. విద్యలేమిచేతనే దగ్గదత విద్యలేమి
చేతనే మన కీనీచత్వము విద్యలేమిచేతనే మన కీ అపరిశుభ్రత
విద్యలేమిచేతనే మన కీ బానిసత్వము విద్యలేమిచేతనే మన కీ
కులభేదములు, వేరాల మనస్సు లోబలులన్నియు ఈ విద్య
లేమిచేతనే! గాన ఇట్టిభావమున్నయి, నివాణ చేతుగల
విద్యను సంపాదించుట మనకొక యరవలమో మన ఆదిమాంధ్ర
సోదరులందరు గ్రహించుగా! విద్య భోచి ప్రాథమిక వి
ద్యను ఆదిమాంధ్ర బాల బాలికలకొనగలవలయు శ్రీనోరతన
మువారిని ఏక గీనముగా ప్రార్థించవలయును.

గోభక్షణ:- మన పంచములలో కనుమృతకేవలముల
దిన యొక దుర్భాగముగలవారు. ఇది పూర్తిగా మనవలయును.
మన ప్రాణాధారముగు గోవుల భక్షించుట పితాచి కృత్యమని
ఎంచవలయును. అట్టివానికి నిహికాముష్మికనుభవము లొన
గూడవు

మరియు మాటలయందు ఆకుచి, గృహములను ఆపరి
శుభ్రముగా నుంచుట, జూదమాడుట, కోడిపండుములు కట్టుట,
మున్న గనే దుర్మార్గులనుకలవలెనై, అధములమై అధోగతి
యందున్నారము. కావున ఇట్టిభావములన్నియు మన సంఘము
నుండి తీసివేసినగాని మనము కృత్రిమికి రాకాలముని యెటుంగ
వలయును.

హెచ్చరిక:- స్వక్రీడు ఆదిమాంధ్ర సోదరులారా!
ప్రతివత్సరమును సభలుగలిగి కొన్నిత్యాగములు చేసివలయు. చేసివలయు
మున జేయవలసినదంతయు జేసితిమని యనుకోవలదు. మన
యంతలిలోపములు, మనజాతిలోని దుర్మార్గులకు, తీసివేసికొన
గానే, ప్రభుత్వమువారు వాని, తదితర నిన్నుభావోద్ధాతకులు
గానియెంతయేయూక చచ్చినను మనము బాగుపడజాలము. ఎప్పు
డైతే మన దుర్మార్గులకును విడిచితిమో అప్పుడే మనము ముక్తిని
సంపాదించగలగుదుము అప్పుడే మనము కనుకృత్యమునందే మానవ
త్వములోనికి రాలుగుదుము. అప్పుడే మనము సమానత్వము
లోనికి రాలుగుదుము. అప్పుడే మనము మానవత్వము పొంద
గలము.

అగ్రజులారా! మాలోపముల నివారించ ప్రయత్నించు
టయు, మాలోతికి తగిన యుపకారముల జేసి కృత్రిమికి తీసి
కొనివచ్చుటయు వివిధయై యున్నది. ఎంతకాలము మీరు
స్వస్వార్థ దోషము నివారణలేకో అంతకాలము మీరు స్వస్వ
భియ సంపాదించుట కట్టిమాట. ఎంతకాలము మీ యనంగు
సోదరుల బాధను మాన్పక వారినింకను నణగదొక్క ప్రయ
త్నింతురో అంతకాలము మిమ్ముల బానిసత్వము విడువదు. త్వర
పడుడు! అంటు జోషము పారదోలుడు!! భారత మాతను కళం
కరహితు రాజునిగా జేసి భవ్యులు గండు!!!

అమృతసరము మలేకలహములు

"హిందూ మహమ్మదీయమైత్రి మహాత్మ్యని ఉద్వేగమునకు పట్టుకొమ్మ"

(ప్రేరేపక)

పంజాబు రాష్ట్రమునకును బీహార్ ప్రదేశమునకును హిందూ మహమ్మదీయులను యేకమై కలుపజేయునట్లు గావించిన మహావీరచారమును సుక్రమహర్షులు సాధించుటకుబానిసాల్లు సందర్శనములుమాత్ర మైవది. ఆపూర్వ దా రోజులలో రాష్ట్రమునందలి ముఖ్యములగు వట్టణము లనేకములందుగానినది హిందూమహమ్మదీ యైక్యము భారతదేశభక్తుని ప్రతిపాది న్నాద యునునందును సంతోషతరంగముల వానపీల జేసెను. భారతదేశము సర్వకాలమును జూనినత్యముక్తికంద నుండవలయుననినవాడు, యీరెండు గొప్ప జాతులకును గురిన భావమైత్రిని, వారభ్యుదయ తలచి దానిని జూచి భయపడినట్లేరి. నిరంకుశాధికారుల పరమాగ్రహమునకు ఆలవాలమైన అమృతసరమునందు ఏప్రిల్ 9 వతేదీన శ్రీరామనవమిజ్ఞాన, హిందూమహమ్మదీయులందరును ఒకరి కన్న నొకరినట్లునక కలవకు దుకాణముల నలంకరించుకొని ఒకరినొకరును నొకరు గౌరవించుచు, ఒకరిపాతమున (ద్రావిడ) గుంపులుగుంపులుగ జేరిగొంపు ఉత్సవములజేరి, మహాత్మ్యగాంధీజీ జెయి, హిందూముస్లిమాంజీ జెయి అను భావములు మిమ్ముముట్టి కేటాపేసి ఆమైత్రియందున్న స్వయంత్యాచారముల నెల్లదినేసిరి. ఆజాతీయోత్సవము, ఆన్వేష్యుపద్యాయమును ప్రదర్శించుట ను జూచిన ప్రతి భారతీయుని హృదయమును అనందపరకముయెను. అట్టివిరి రమయాధి క్షయము సర్వకాలమును నిశ్చిన్నముగ చలాయించబడినది ఆధికారవర్ధమానమునందు విపరీతభారములు బోదముట సృష్టాన సిద్ధము. కాకిటి భావములు గలగుటలట్టియే మనము సత్యగు మార్గమున బోవుమంటి మనియు, దానినుండి తొలగి పోగూడవనియు, నిశ్చయముగ్లి యుండవలసినది. కాని యిప్పుడేజ్ఞాన ఏమిజరుగుచున్నది? నాలుగు సందర్శనముల క్రింద హిందూ ముస్లిమాంజీ జెయి అనుభావములు మిమ్ముముట్టి ఆ అమృత సరము పీఠులలోనే యిప్పుడు హిందువులను మంపుడు, మహమ్మదీయులను చంపుడు, అనుకేటా వివబదుచున్నది. ఆపుడు మహాత్మ్యగాంధీజీ జెయి అని కేటా వేసినవారు ఒకరికలలాకరు బ్రద్దులజేసికొనుచు కారాగారముననున్న భారతమహానాయకుని మనస్సును కలవకజెట్టుచున్నాడు. ఇవియమును జూచిన, అత్యగౌరవమును, దేశభక్తియుగల భారతీయుడు, హిందువుడైన మహమ్మదీయుడైనను సిగ్గుతోను దుఃఖముతోను తల మంచుకొనవలసినదే.

అద్భుతకావు మూర్ఖులలోకలె అమృతసరమునందు (ప్రాణనష్టమును, అస్తి సామ్రాజ్యమునను బరుగొనయినను రెంటిలోను యీఅమృతసరం కృపమరము తీవ్రతమైందిగ మేముభావించెదము. మూర్ఖులలో యెవరోఒకరు ఒక ప్రేమయాత్రని రాళ్లువేసినవారై వ్యాపించెను. ఎవరు వేసికో యెందుకు వేసికో తెలియదు. మరేదొకవానికి నిష్పందించబడెను వా ర్థముకటిగూడ వ్యాపించెను. అది చివరకు అబద్ధమని తేలెను. ఆరాళ్లు వేసినమాటగూడ అబద్ధమని హిందువులనిరి. ఆరేమయను రుబువుగాకపోయెను, అమృతసరములో నేజాతివాకిగాని మతోజేతము గలగుజేయుటకు ఇట్టిసంగతులేమి యును బరుగలేదు. ఈకలహము జాతిమత సంబంధమైనది కాకని తెలియుచున్నది. మరేయొక విషయమేమనగా మూర్ఖులలో బాటిలు వార్యలు అల్లరులు జేసినవారు ప్రత్యేకకార్యమునకు సిద్ధముగ నుండిరి. కాని ఆపోవలకున వారిమతోజేతము అధికమాయెను. అమృతసరములో అట్లుగాక జనముగుంపులు అతి తరలో తేరుండ ఒకరితో నొకరు పోట్లాడుకొనుట కేర్పడెను. మూడవ విషయమేమనగా మూర్ఖులు అల్లరులు జరిగిన విదప కాలములో సి. ఆర్. దాసు, హుసేన్అలీఖాన్, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ, మాలావా ఆబ్దుల్ కలాంఅబ్దుల్, రాజగోపాలాచారి, సరోజినీదేవి, లీఅబ్దుల్ గారల వంటి వా ముఖము రాష్ట్రమునంద సేకభాగములకు వెళ్లి, అనేక సభలలో హిందూమహమ్మదీయ మైత్రినిగూర్చి ఉత్సాహించి, రెండుజాతులకును విభేదములంకించి, యేకమై చేకూరునట్లు చేయుటలు జేయుట కనేకప్రయత్నముల జేసిరి. ఇదంతయు వైకపిదప, హిందూమహమ్మదీయజాతులవా రిద్దరును, మరేమునకు యేమాత్రము ను సంబంధించని విషయమై అమృతసరం వీధులలో రెండు

కోణాలు కొట్టుకొనుటయు, అతియు నాయకులు సభకేసి విభేదములంకింప జేయవచ్చునట్లు జరుగుటయుబాధ, యేజోఉపద్రవ స్థితిగలదనియు, రెండుజాతులలోను కొందరు చాల తీవ్ర విభేదములుండి, యేమాత్రము అందుకు చురుకుదగినను భగ్గును నునదియు తెలియగలదు.

ఇరికకన్న తీవ్రోద్రవ వరిసేయు జేమావని తలయుట దుర్బలము. హిందూ మహమ్మదీయ మైత్రి గాంధీ మహాత్మ్యని ఆ సహాయోద్యమ కా క్య క్రమ మునకు పట్టుకొమ్మ జాతీయప్రబోధమున కవసరము. గత మూడువర్సల ములలో హిందూ మహమ్మదీయ సంయోగాకర్షక శాస్త్ర ప్రబలకు బోధకేయము వెలకొలిది ఉపశాస్త్రములు గావించెను. వ్యాసములు చూడబడెను. హిందూమహమ్మదీయ విభేదముల వలని మున్నులికిములు హిందూజేతచాక్రములో ప్రతిఫలించుదును గానించును. వానిని పతనమై నూడ చురుకువచ్చును. ప్రచారకార్యము నలయునంత జేయబడెను. భారతదేశమునకు యీరెండు గొప్పజాతులకును వికృతవలని లాభములును, విభేదమువలని నష్టములును ప్రతిమహమ్మదీయునకును, హిందూవునకును తెలియును. గత కొలదిమాసములలో జరుగుచుండిన వివాదముల జూచువానికి యిదంతయును వ్యభిచారమునాయని తోచును. ఈకేకమును ప్రేమగల భారతీయు డెవడును, యీ క్రక్కుకు వ్యభిచారమునని ప్రత్యుత్తరమియ్యవలెను. కాని విషయముల నున్నతీవ్ర వర్తిగహిందవలయును. ఎన్ని జరిగినను ప్రతివాని హృదయమును ఆయనముగా లేదనియు యింకను వందలువలకొలిది హిందూమహమ్మదీయులు సిద్ధాంతములో వెలిసి న దానిని ఆచరణలో గుంచుట లేదనియు రెండుజాతులును, యేమి సంభవించినను యిప్పుడికన్నియో కర్తావ్యములనుంచినది ఒకరి ప్రక్కన నొకరుండక తప్పగనియు ఒకరికోకరు అనిచి జేయవలసినయు అప్పుడప్పుడు సంభవించు యీ హిందూ మహమ్మదీయ వైషమ్యములు సమస్యలనేకములను పరిష్కరించవలసినయు తెలియగలదు. గత మూడువర్సలములనుండియును హిందూమహమ్మదీయ మైత్రికోటకు నేయుచుండిన ప్రకాంతం లజయుగాండ లేదో, వారల వైషమ్యములకు మూలకారణములేనా యారని, విజయము జేమానటులజేయుట యిప్పుడు నాయకులధర్మమై యున్నది. ఉత్సాహములకును, ప్రియమను సరియైన స్థానములనిచ్చుటను గూర్చి ముక్కువరకును జెప్పట వలని లాభములేదు. ఈసందర్భమున మేమొక్క విషయము జెప్పసానించెదము. రెండుమతములనాకిరి విశ్వాసపాత్రులగు నాయకులు యిప్పుడు పంజాబులో నున్నారగాక, ఇదితర లో నట్లు చేయుచున్నదో యిప్పుడైన అమృతసరమునకు వెళ్లి కృతసరము కంటకు విచారించి కాంతి ప్రభుత్వముల జేసవలెదగుగాక!

కరాచి సెషన్సుకోర్టు

నిందితుడు సిప్రోయి తన్ను తాను కాల్చుకొనుట ఆలిం, రాంజీభాయి, కాప్తనుకాసు వీరునువ్వులై ఒక ఇన్స్పెక్టరుకును నందు మోసము చేసినను నేరముమోశుడెను. కడిపన సెప్టెంబరు మాసములో ఒకరిద్దరిగి తుండి పోయినది. తక్కుగ్రానా ఇన్స్పెక్టరును మొత్తము తెప్పించికొనిన నేరము మోశుడెను. అదిమనలు జూడిసి యిలు క మి క న రు మదగాంకరు గారు ఈకేసు విచారించిరి. రాంజీభాయిగారికి మూడుసంవత్సరములు అరీగారికి రెండు సంవత్సరములు కాప్తను గారిగారికి ఒకసంవత్సరము కఠినశిక్ష విధింపబడెను. శిక్ష విధిగానే రాంజీభాయిగారు తన జైలుండి ఒక రివల్యూటరీసింగని కాల్చుకొని క్రిందపడెను. కోర్టు అంతయు దిగ్భ్రాంతమైనది. అతనికి ప్రాణము పోయిందన ప్రత్యకాలకు తీసికొనిపోడిరి.

నల్ల వందు ఆచారము పూచీమీద హుగ - తీవావారి నిమిత్తము జపానీయు దొకడు ఋణమును ముక్కుటకు ప్రతుల్నించుచున్నాడు.

వీవాలో కాంగ్రెస్సేనను కాంగ్రెసుకొను ముట్టుదొందనిదాని యువానీసేనలు వీరిని పారజోలెను. పోరాటము జరుగుచున్నది.

కామన్సుధ స్థాయిసంఘమువారికి ప్రతిపక్షియట్లు ము పంపబడెను.

అడిటింగు బ్రాంచిఅఫీసు :— ఆకాంతెలు, అడిటరు నకు సి. బండ్రేశ్వరరాజ్ జి. డి. ఏ గారు తెజవాదలో నొక బ్రాంచిఅఫీసు ఏర్పరచివారు. తెక్కలు గల తనిఖీ చేయుచు కొనగోరువారు అచ్చట చేయించుకొనవలెను.

వార్తావరణస్థితి

1923-శంశి ఏప్రిలునెల 20-తేది శుక్రవారము

Table with 6 columns: Location, Rainfall (mm), Temperature (°C), Humidity (%), Wind Speed (km/h), and other weather-related data. Rows include various locations like Guntur, Rajahmundry, etc.

సర్కారులు:—కోర పుట్టులో 0.26 వర్షము గురితెన ఆకాశము మేఘావృతంలైయున్నదనే జెప్పనగు కోరపుట్టులో పడివేడిమి మామూలుకంటె 5 డిగ్రీలు హెచ్చునన్నది గుటూరులో 30.1 డిగ్రీలు వేడి మామూలు ప్రమాణము కంటె తక్కువగయున్నది.

దక్కాణ్ :—కొంతవరకు ఆకాశము నిర్భలముగను కొంతవరకు మేఘావృతంలైయున్నది. అనంతపురములో అర్ధిక చూతక్కువగయున్నది. పడివేడిమి 104.8 డిగ్రీలకు మించినది. 23.3 డిగ్రీలు హెచ్చుగ పడివేడిమి ప్రమాణమునందు పోయినది. బల్లారిలో రాత్రివేడిమి మామూలు ప్రమాణముకంటె 6.5 డిగ్రీలు హెచ్చుగను కర్నూలులో 4.2 డిగ్రీలు హెచ్చు నున్నది.

కర్నూటకము:—ఆకాశము కొంతవరకు మబ్బుతోగూడ కొన్నది. నెల్లూరులో రాత్రివేడిమి మామూలు ప్రమాణముకంటె 2.8 డిగ్రీలు తక్కువగయున్నది.

మోదరాబాదు:—అర్ధిక తక్కువగయున్నది. మేఘముల కొన్నిచోట్ల వ్యాపించియున్నది. రాయచూరులో పడివేడిమి మామూలు ప్రమాణముకంటె 8.8 డిగ్రీలు హెచ్చుగ నున్నది. రాత్రివేడిమి 4.08 డిగ్రీలు హెచ్చుగ నున్నది. మోదరాబాదులో 3.4 డిగ్రీలు హెచ్చుగ నున్నది. అక్కడభాగములు పడవచ్చును.

ఎస్. ఆర్. యు, సా. శా.వరణశాస్త్రము

ఆంధ్ర రాష్ట్రము
తిలకు స్వరాజ్య నిధి

85,732 రూపాయలు చందాలు వేయబడెను

ఈ మొత్తము వసూలైనట్లు 18 వ తేదీ ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కీర్తి కయందు పొరబాటుగా ప్రకటింపబడెను.

ఆంధ్ర నాయకులవర్గము

జేతభక్తుడొక్కడే దత్తమండలములలో
సంచారము చేయును

శ్రీయుత టిలకుటూరు ప్రభుత్వమునందు
లాహోరు కలెక్టరు గారు ప్రకటించిన ప్రకారము ఆతే
దినమున దత్తమండలములలోను చిత్రామండలమునను అంధ్ర
నాయకుల వర్గములు జరుగెను. దేతభక్తుడొక్కడే దత్తమండలములలో
సంచారము చేయును. దేతభక్తుడొక్కడే దత్తమండలములలో
సంచారము చేయును. దేతభక్తుడొక్కడే దత్తమండలములలో
సంచారము చేయును.

నాయకులు గుంటూరు చేరిరి.

జేతభక్తుడొక్కడే దత్తమండలములలో
సంచారము చేయును. దేతభక్తుడొక్కడే దత్తమండలములలో
సంచారము చేయును. దేతభక్తుడొక్కడే దత్తమండలములలో
సంచారము చేయును.

సంచారము

20 వ తేదీన ఉదయమున మేడికొండూరు, సాయం
క్రమున కలెక్టరు, 21 వ తేదీన ఉదయమున పిడుగుచాళ్ల, మధ్యా
హ్నమున బాచేపల్లి, సాయంత్రమున రెండు చింకల, మాచర్ల, 22 వ
తేదీన ఉదయమున కాలిఘాడి, సాయంత్రమున పల్నారావుపేట
గ్రామములకు నాయకులు వెళ్లెను. 23, 24 వ తేదీలను పెద
వండిబాడు, తేనాలి, ఒంగోలు గ్రామములకు వెళ్లెను. అది
మండల కార్యము కార్యదర్శి మద్ది రాధాకృష్ణయ్యగారు
చూడ వ్రాసిరి.

భారత ఖిలాఫతు సంఘముల
లెక్కలు

కలెక్టరు కలెక్టరు కలెక్టరు కలెక్టరు

ఇటీవల కలెక్టరు కలెక్టరు కలెక్టరు కలెక్టరు
లెక్కలను తనిఖీచేసి లెక్కలలో భారత ఖిలాఫతు సంఘముల
లెక్కలను తనిఖీచేసి లెక్కలలో భారత ఖిలాఫతు సంఘముల
లెక్కలను తనిఖీచేసి లెక్కలలో భారత ఖిలాఫతు సంఘముల

ప్రేక్షకులనుపుత్రిక

ఖిలాఫతులెక్కలను గూర్చి యొకరువెనుక మాపుత్రికకు
లెక్కలను తనిఖీచేసి లెక్కలలో భారత ఖిలాఫతు సంఘముల
లెక్కలను తనిఖీచేసి లెక్కలలో భారత ఖిలాఫతు సంఘముల
లెక్కలను తనిఖీచేసి లెక్కలలో భారత ఖిలాఫతు సంఘముల

బొంబాయి రాష్ట్రమున

కల్లుసారాల అమ్మకము

1922 డిసెంబరులో అంతమైన కల్లుసారాల బొంబాయి
రాష్ట్రమున 1920 లో నియమించిన దానికంటె 100 కి 10 వంతు
అంటే 100 కి 5 వంతును కల్లుసారాల ప్లముని కల్గిం
న సంకల్పమునకును మరల కలుతే కల్లుసారాల

లాహోరులో నాయకుల

సమావేశము

మధ్యవర్తుల పరిష్కారమునకు మహమ్మదీయు
లంగీకరింపలేదు

లాహోరులో హిందూ మహమ్మదీయుల మధ్య
కలెక్టరు కలెక్టరు కలెక్టరు కలెక్టరు
లెక్కలను తనిఖీచేసి లెక్కలలో భారత ఖిలాఫతు సంఘముల
లెక్కలను తనిఖీచేసి లెక్కలలో భారత ఖిలాఫతు సంఘముల

బర్నాలో గొడ్డు మాంసమును

బహిష్కరించుట

మాంసవిక్రయ ముగియినది

బర్నాలో కలెక్టరు కలెక్టరు కలెక్టరు కలెక్టరు
లెక్కలను తనిఖీచేసి లెక్కలలో భారత ఖిలాఫతు సంఘముల
లెక్కలను తనిఖీచేసి లెక్కలలో భారత ఖిలాఫతు సంఘముల

హిందూ మహమ్మదీయవివాదాలు

బర్నాకుత్రికల విమర్శనలు

భరతఖండమున పరిస్థితులు వారలకు
కలెక్టరు కలెక్టరు కలెక్టరు కలెక్టరు
లెక్కలను తనిఖీచేసి లెక్కలలో భారత ఖిలాఫతు సంఘముల
లెక్కలను తనిఖీచేసి లెక్కలలో భారత ఖిలాఫతు సంఘముల

శివాజీ మహారాజు వర్ధంతి

శివాజీగ్రహమును వెల్లడిచేసిరి.

ఈసం 18 వ తేదీ శివాజీ మహారాజు వర్ధంతి యగుటచే
హిందూ మహమ్మదీయవివాదాలు
లెక్కలను తనిఖీచేసి లెక్కలలో భారత ఖిలాఫతు సంఘముల
లెక్కలను తనిఖీచేసి లెక్కలలో భారత ఖిలాఫతు సంఘముల

బొంబాయి రాష్ట్రమున

శ్రీమతి కస్తూరిబాయిగారు

కాననోల్లంఘనమును స్వయముగ సాగించెదరు

మొదటిజట్టుకు నామకర్తవ్యము వహించెదరు

శ్రీమతి కస్తూరిబాయిగారు నవలంబించిన తనను తీర్మాన
మును బహుమతిగా గాంధీజీ శ్రీమతి కస్తూరిబాయిగారు అతి
కరణముగా నుపసంహరించిరి. శ్రీమతి కస్తూరిబాయిగారు
ప్రారంభించుటకు జీకాకాథలదితో త్యాగముతో నున్నారు.
మొదటిజట్టు శ్రీమతి కస్తూరిబాయిగారు నాయకత్వమున
హిందులు నిర్వహించెడి. రెండవ జట్టు కలెక్టరు కలెక్టరు
లెక్కలను తనిఖీచేసి లెక్కలలో భారత ఖిలాఫతు సంఘముల
లెక్కలను తనిఖీచేసి లెక్కలలో భారత ఖిలాఫతు సంఘముల

శ్రీమతి కస్తూరిబాయిగారు యువశ్యాసము ముగియగా
నే అరగంటలో 500 కూపాములు వసూలైనవి. ఒక దినము
రత్న కంఠమునకు 250 కూపాములు వచ్చెను. పిమ్మట కొంత
కు కలెక్టరు కలెక్టరు కలెక్టరు కలెక్టరు

ద్రవిడరాష్ట్రము తిలకునిధి

19 వ తేదీవరకు

22,571-7-0 లు కలెక్టరు కలెక్టరు

నిన్నటివరకు తిలకుస్వరాజ్యమునకి 22,571-7-0 లు కలెక్టరు
లెక్కలను తనిఖీచేసి లెక్కలలో భారత ఖిలాఫతు సంఘముల
లెక్కలను తనిఖీచేసి లెక్కలలో భారత ఖిలాఫతు సంఘముల

అసాములో అరెస్టులు

కలెక్టరు కలెక్టరు కలెక్టరు కలెక్టరు
లెక్కలను తనిఖీచేసి లెక్కలలో భారత ఖిలాఫతు సంఘముల
లెక్కలను తనిఖీచేసి లెక్కలలో భారత ఖిలాఫతు సంఘముల

డాక్టరు వరదరాజులు నాయకుడుగా

భూములను జప్తుచేసిరిని విని చందమామమునందిరి

నాయకుగారికి సేలము నగరమునందే భూములన్నను
వానిని జప్తుచేయకుండ గ్రామములలో నున్న రెయకుల
భూముని జప్తుచేసిరి. ఆవార్తను విని నాయకుగారు చింతవత్స
వచ్చిరి. ఆగ్రామములలోని రైతులందఱి మేమిమి చేయవలెనని
వ్వాముగారు నడిగిరి. మిత్రమిత్రులు చేయవలెను. ఇవ్వుమున్న
సేలములో పాడుకొనుదు లేదా యితరులెవరైన కొనవచ్చినచో
మీ రభ్యంతరపెట్టకుదు. దొరకనమువారు గాంధీ మహాత్ముని
కారాగృహమునందును మిక్కిలి ఆస్వాదముని లోకమునకు
వెల్లడి కావలెననియే నేను వస్తులను చెల్లించుటకును నీకు
బూనితిని నాయకుగారు నడిపిరి.

తాజమానీ వరదలు

కలెక్టరు, ఏప్రిల్ 19: ఇటీవల తాజమానీ వెంటలకు
జిల్లాలందు సంభవించినవరదలకు కారణములవరయుటకు అసభి
కారివికారణ సంఘమువారు విచారింపిరి. కావలసినన్ని రైల్వే
వంతెనలు లేకపోవుటచే ఇంతుకు కారణమని వీరుతెలిపిరి.

నేను మద్రాసుకొనసవధితు అవంతపురమండలపరినిధి
గా యుండుటకు అభ్యర్థిని - గా. రామేశ్వరరావు బి. ఏ.
బి. యల్. అసంతృప్తం.

బిల్లింగుడను ప్రభుకంఠము లీదినమున రంగూనునంది
చుదానుకు ప్రయాణమైరి.

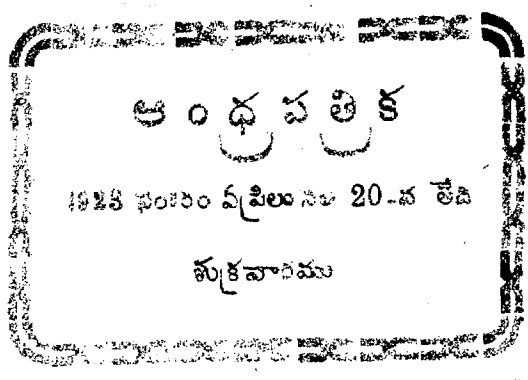
మనవారు బర్మే బాలగాయకమునె

గోల్డెన్ హిల్స్ కడపటికడవరము

రేపు (21 వ తేదీ కనివారము) సాయంత్రము 5-30 కు
బాటిటవును బర్మీయను పిట్ గోల్డెన్ హిల్స్ లో ఆ బాలగాయక
ముడి కడపటికడవరము జరుగును. అరవము తెలుగు కృతము

సేవకమును బుద్ధివంతమునకు నేర్పించును. క్రైస్తవ
 మార్గమును జేసికొని అంత సుఖముగాను ముగియునని బు
 ధును గూడ తరిమార్చును. దేవునిని నెదిరి,

ఎలవాడా యోగియుపదేశము

ఎలవాడా జయిలులో గాంధీమహాత్మునితో సంవత్సరకాలము కలిసి గడిపిన శ్యాంకరుగారి ద్వారా, మహాత్ముని జీవితముగూర్చి కొన్ని విశేషములు బయల్పడినవి. మహాత్ముని ఆలోగ్యము చెడననమాట అసత్యము. ఆలోగ్యమును కాపాడుకొనుటకు గాంధీమహాత్ముడు అత్యంత శ్రద్ధవహించుచున్నాడు. గాంధీబాబులు మహామహులు కారాగృహవాసమువలన దిగులొంద జాలరు. కాని జయిలు అధికారులు గాంధీమహాత్మునికి ఏవిధమగు పత్రికలను కేరనీయకబోవుటయు, ఇతరులతో సంబంధములేకుండ జేయుటయు మిగుల క్రూరము. దేశమునకు స్వాతంత్ర్యము లభించుమార్గమెట్టిదో, మహాత్మునకు రూఢిగ దెలియును. స్వరాజ్యమునకు మూలస్థంభములు, అహింస, రాటము, హిందూ మహమ్మదీయసఖ్యము, అస్పృశ్యతానివారణము, అను సమ్యక్ము మహాత్ముని పూర్వమేగాక ఇప్పుడును ఆవహించియున్నది. ఈ నాలుగు స్థంభములును గట్టిగ లేకున్న, స్వరాజ్యసాధము నిలువనేరదు. హిందూమహమ్మదీయ సంయోగమునకు పంజాబులో గలిగిన భంగపాటు, స్వరాజ్యసిద్ధికి ఎట్టి యాటంకము గలుగజేయనో, దేశనాయకులు గ్రహించుటలేదనీ, తన్నివారణోపాయముల నరయుటకు వారు అక్కడకు వెడలిరి. వివిధసంఘములమధ్య హృదయసంయోగము గుడరనంత వరకు, పరాధీనత విస్తరించుచుండును. అంతఃకలహముల నవకాశముగ గైకొని, అధికారవర్గ మింకను ఎక్కుడగ విజృంభించుటకు వీలగును. జాత్యైక్యతయు, అహింసయు, చెడకుండజూచుట, ఎల్లర విధియగుచున్నది. వీనివిషయమై ఏమరుపాటుగనుండున, ఎంతముక్కువాటిల్లనో వివరింప బనిలేదు. గాంధీమహాత్ముని సేవయు, త్యాగమును నిరర్థకము లగును. ఇతర కద్దరులవలన స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించ వీలున్నను, ధర్మపద్ధతులతో సంపాదించిన స్వాతంత్ర్యము శాశ్వతముగ నిలచును. ఎల్లరకు సాఖ్యమొసగును. ఇహపరసాధనమగును. దేశ శ్రేయసు నకేగాక లోకశ్రేయమున కనుకూలించును. భౌతికవర్షమునగలవివిధజాతులను వికమత్వముతో మెలగిన, స్వరాజ్యసిద్ధి నెవరును నాటంకపరుజబలరని, ప్రత్యర్థులునైతము తప్పక యంగీకరించెదరు. జాత్యైక్యతకు హిందూమహమ్మదీయ సంయోగ మెటుల ఆధారభూతమో, అస్పృశ్యతానివారణమోగూడ అటులే మూలాధారమని గ్రహించనగును. జాత్యైక్యతకు అహింసగూడ దోడయి నచో, బలవంతులను వెలిగారమతికొనుటలుండును. హైందవనాగరిక సాంప్రదాయములు ఉత్కృష్టములనియు, అవశ్యానుసరణీయము లనియు ప్రపంచమునకు స్పష్టమగును.

ఈ నాలుగు స్థంభములలోను ముఖ్యమును, అన్నిటికిని మూలాధారము నగు కద్దరుయొక్క శ్రేయస్కరిక వివరింపబనిలేదు. కద్దరు జాత్యైక్యతను నెరవేరుచు, అహింసతో రక్షించి, అస్పృశ్యతను నివారించు ననుటకు సంధ్యయు లేదు. భౌతికము

లలో ఇతర విషయములగూర్చి ఎన్ని శేదాభిప్రాయము లున్నను, కద్దరునుగూర్చి శేదాభిప్రాయముండజాలదు. కద్దరు, సంయోగమంత్రము, గాంధీమహాత్ముడి మంత్రమును బోధించి, జంబులునకు బోయెను. జయిలులో సయితము, ప్రతిదినము నాల్గుగంటలసేపు రాటముతో నూలును తప్పక వదుకునని, శ్యాంకరుగారు దెలిపియుండిరి. ఇతర కన్నను నూతన సందేశ మేమిగావలయును? మహాత్మునికి నేటికిని కద్దరుపై నెట్టి గాఢ విశ్వాసము గలదో, అతని నడవడి తెలుపకనే తెలుపుచున్నది. నూలు వదుకుట సత్యత్రవ్యాపించినగాని, హిందూ దేశపు ముక్తి సాధ్యపడదని, గాంధీమహాత్ముడు గట్టిగ నమ్ముచున్నటుల శ్యాంకరుగారు దెలిపిరి. వీరల దార్శిద్యమును పోగొట్టుటకు, ఇంతకన్నను వేరు ప్రతిక్రియ లేదు. హిందూదేశము స్వధర్మము ననుష్ఠించుటకు వీరల దార్శిద్యమును పారద్రోల నలయును. గాంధీమహాత్మునికి జాహ్నవ పరిస్థితులు జెలియకబోవుటచే, నారిటుల నమ్ముచున్నారని, బలుకుటకు వీలు లేదు. మహాత్ముడుజయిలులోనికేబోయిన విమృట, జనించిన యసాధారణ సందర్భములేవియు లేవు. మహాత్ముడు బోధించిన నాలుగు సూత్రములను ఆచరణలో బెట్టవలసిన యవసరము, అనుకటికన్నను నేడు అధికముగ గలదు. హిందూ మహమ్మదీయవశ్యకతను జలపరువవలసిన యవసరము, పంజాబులో వెల్లడియైనది. అహింసా ప్రతాపశక్యకతయు, మరితె స్పష్టమగుచున్నది. కద్దరు నిర్మాణమును పూర్తిజేయవలసిన యవసరమొత్తేని గలదు. విశిష్టస్థితిని మూలద్రోచి, శాసన సభలను మాయ గుడులలో బ్రవేశించుట తగునా? వీని మోహమును ప్రజలనుండి పారద్రోలుటకు, రీడింగుప్రభువుగాకు జేసినంత యవకారము మరియొకరు జేసియుండరు. శాసనసభ్యులేమిజేసినను, వారెట్టి నిర్ణయముగాంచినను, తాము లెక్కింపకుండ తమ యిచ్చను కొనసాగింపగలమని, రీడింగు ప్రభువుగారు నిదర్శన పూర్వకముగ రుజువుచేసిరి. వాత ప్రతివాతములతో బనిలేకుండ, నిదర్శనములు ప్రత్యక్షముగ నగుపడుచున్నపుడు, ఇంకను సందియములే? నర్తకికెట్లు అధికారమును, సంస్కరణ శాసన మిచ్చుచున్నపుడు, తాని నుపయోగించిన తప్పేమిని రీడింగుప్రభువుగారి యుద్దేశము. అందుచే శాసనసభల వ్యామోహమునుమోసి, మహాత్ముని మార్గమును నిర్భయముగ నవలంబించుటయే, ఎల్లర ధర్మము. మహాత్ముని సందేశము, శ్యాంకరుగారి ద్వారా మరల ప్రతిధ్వనించుచున్నది. ఇది వెనుకటి సందేశ మేయైనను, దేశమోక్షమున కింతకన్నను ఉత్కృష్టసాధనము గనుపించదు. మహాత్మునియుపదేశములగూర్చి సందియముదెలిపెడి నాయకులు, వేరొక ఫలప్రదమగుమార్గము జూపజాలకున్నారు. హింసామార్గము నెవరును అనసరింపబోరు. ఇక అహింసను చేపట్టినపుడు, మహాత్ముడుపదేశించిన స్వధర్మానుష్ఠానమార్గమే ఎల్లరకు శరణ్యమగుచున్నది. ప్రత్యామ్నాయమార్గ మింతవరకు గనుపించలేదు. శాసనసభలమార్గము నిరర్థకమగుటయ గాక, అసహాయసూత్రమున కనుకూలించనేరదు. ఎరవాడయోగి యభిప్రాయములు మారలేదని, శ్యాంకరుగారు ప్రపంచమునకు వెల్లడి జేయుచున్నారు. మహాత్మునికిన్న దేశమునకు శ్రేష్ఠునిగానాయకు లింకొకరు లభింపరు. అందుచే మహాత్మునయినను ఎల్ల రనుసరింపవలయును. తేని యడల అతనివలె ప్రజలహృదయము చూరగొనగలిగిన మహాపురుషుడింకొకరు దేశమునునడుపుటకు ముందుకురావలయును. అట్టివారెవరును గనుపించదు. మహాత్ముని కేవలము స్తుతించుటవలన లాభముండదు. ఆయన యుపదేశించిన సూత్రము లు

నాచరణలోనికి దెచ్చునపుడే, ప్రజలు వారియడ నిజభక్తి జూపినవారయ్యెదరు. మహాత్మునితపము ఫలించుగాక!

మిలిటరీ ఖర్చు

మిలిటరీ ఖర్చు వివరముగనుండుటకు పెక్కు కారణములుగలవు. ఇందికెపు కమిటీ సభ్యులగు పురుషోత్తమదాసు తాకురుదాసుగారు, ఇందు విషయమై ప్రత్యేకాభిప్రాయమొసగిరి. 14 కోట్లనుండి మిలిటరీ ఖర్చు ప్రస్తుతపు సంఖ్యకు ఎటుల జెరిగెనో వీరు వివరించిరి. ఇందుకు కారణములను కొన్నింటిని సూచించిరి. మిలిటరీ కద్దరి గూర్చి ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి పరిపూర్ణాధికారములేదు. వ్యవహారముపైనుండి నిర్ణయింపబడుచుండును. ఇండియా ప్రభుత్వము వారును సైన్యాధిపతియు ఏకీభవించిన విషయములలోగూడ, ఇండియామంత్రి వీరి నిర్ణయములను తిరస్కరించుచుండును. హిందూ దేశపు ధనమంత ఖర్చు అగుననులేక్క వారికిలేదు. పెద్దసంగతులలోనేగాక, స్వల్ప వివరములలోగూడ ఇండియామంత్రి శోక్యము కలుగజేసికొనును. లండనులోనున్న యుద్ధ కార్యాలయమువారికి మిలిటరీ వ్యవహారములలో సర్వాధికారముగలదు. వీరికి హిందూదేశ పరిస్థితులు గోచరముగావు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారికిని, శాసనసభ వారికిని, మిలిటరీ వ్యవహారములలో సర్వాధికారముండవలయునని, పురుషోత్తమదాసుగారు గోరుచున్నారు. కాని, శాసనసభకు మిలిటరీ ఖర్చును తాకుటకే అధికారములేనపుడు, పురుషోత్తమదాసుగారి కోర్కె నెవ్వరు పాటించెదరు? హిందూదేశమునకు వెలుపల హైందవ సైనికు లుపయోగింపబడినపుడు, హిందూదేశాదాయమునుండి వారికొరకై ఏమాత్రము సొమ్మును ఖర్చుపెట్టగూడదని పురుషోత్తమదాసుగారి యుద్దేశము. ఇదియింకాక, హిందూదేశ సైనికుల సావధమున కత్యవసరమగు వ్యయమున కన్న నెక్కువవ్యయము జేయగూడదనియు, బాల్చివిక్కుల యుద్ధప్రదము నెదుర్కొనుటకు సైన్యవ్యయము సధికముగ జేయుట అనుచితమనియు, ప్రజలపై పన్నులధికమగు కొలదియు వారిలోనసంతృప్తి మిక్కుటమై బాల్చివిసము దానియంతట యదియే జనించుననియు, పురుషోత్తమదాసుగారు తేటపరచిరి. హిందూదేశపు సరిహద్దులకు వెలుపల సైన్యమును పంపుట భావ్యముగాదని వీరు దెలిపిరి. దేశమున కపాయములేక సైనికులను చాలవరకు దగ్గింపవచ్చునని వీరి యుద్దేశము. ప్రస్తుతసమయమున, బ్రిటిషుసైనికుల కగువ్యయము, భారతీయ సైనికుల కగువ్యయమునకన్న నాల్గయిదు రెట్లు అధికముగనున్నది. ఈ ఖర్చును తగ్గించుటకు, భారతీయులను సైన్యములో సధికముగ జేర్చుటయేమార్గము. కాని, పురుషోత్తమదాసుగారి కోర్కెలు నెఱవేరుటెటులు? చట్టమువలన నీపని నెఱవేరుటకు వీలులేని యడల, కన్యేనుషను మూలమున నయినను నెరవేరవచ్చునని వీరు తలంచుచున్నారు. పురుషోత్తమదాసుగారింకను లగనుచున్నారాయని. సందేహింపవలసియున్నది. సంస్కరణ శాసనయమములను కన్యేనుషను సడలించనేరవని, ఇదివరకే స్పష్టమయ్యెను. సంస్కరణ శాసనమిచ్చెడి నిరంకుశాధికారములను చలాయించుట కధికారులు వెనుదీయకుండ, కన్యేనుషనులు జెరుగుట కెటులసాధ్యమగును? సరిహద్దుప్రాంతమున కోహటుయొద్ద కొండజాతులవాండ్లు ఇటీవల నొకహత్యగావించిరి. ఒక స్త్రీనితెగగొనిపోయిరి. ఇట్టిసంఘటనము జరుగుటకు, బ్రిటిషు మిలిటరీబలమును తగ్గించుటయే కారణమని తెలులీబ్రిగ్గాఫ్పత్రిక దెలుప సాగెను.

నించుచున్నది. ఏ స్వల్ప సేవయు జరిగినను, బ్రటిషు మిలిటరీ బలమును హెచ్చు చేయవలయునని జోధి చెడి ఇంగ్లీషు ప్రతికలుండగ, పురుషోత్తమదాసుగారి సూచనలు, సఫలమగుమార్గము గనుపించదు. సంపూర్ణ బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము చేతమునకు లభించినగాని, మిలిటరీఖర్చును ప్రకటననసరించి నిర్ణయింప వీలుండదు. స్వల్పమగుమార్పులు గొన్ని గావించినమాత్రాన, చేతమునకు చేకూరెడి లాభముండదు.

బ్రటిషు సామ్రాజ్యము : హిందూ దేశము

బ్రటిషు సామ్రాజ్యమున హిందూ దేశమునకు గౌరవస్థానము లేదని రానురాను విజ్ఞప్తమగుచున్నది. దక్షిణాఫ్రికాలో నేమి, కెనియాలో నేమి, టాంగనయికాలో నేమి, ఫిజీ, ఆస్ట్రేలియా, కెనడా, మొదలగు ప్రదేశములలో నేమి, తెల్లవారలు భారతీయులకు నిలువనీడలేకుండ జేయుచున్నారు. పైకి ఎటులనటించినను ఇంగ్లండువారుగూడ తెల్లవారికి ఎక్కుడు ప్రోద్బల మొసగుచున్నారు. ఇంపీరియల్ సమావేశముజోలు సమావేశములకు కొడువలేదు. రాయభారములు హిందూ దేశమునుండి వెడలుచున్నవి. కాని ఫలితమునం దింతవరకు మార్పుగలుగలేదు. ఇకముందును గలుగుననిచోచదు. ఇప్పుడు జాలోచించదగిన ప్రశ్న మొకటిగలదు. హిందూ దేశ మెంతకాల మిశ్రమలననుభవించుటకి సామ్రాజ్యలాభము లన్నియు నెక్కివి. కష్టము లన్నియు భారతీయులవి. పూనాలో గూడిన కాంగ్రెసు వర్కింగుమిటివా రీవిషయమునుగూర్చి చర్చించి, ముఖ్యసూచన గావించిరి. సామ్రాజ్య పౌర స్వేచ్ఛ పునాకులు భారతీయులకు నిరాకరింపబడుచో, సామ్రాజ్యములో నుండుటయూ నుండకుండుటయూ యనుక్రమముగా యింపును. సందర్భములను కనిపెట్టియే, కాంగ్రెసు క్రిమినందు సామ్రాజ్య స్థైర్యకాజ్యముగాని, సామ్రాజ్యమునకు వెలుపలి స్వరాజ్యముగాని గమ్యస్థానముగ నుండునటుల ఏర్పాటుజేసిరి. బ్రటిషు సామ్రాజ్యమునందు భారతీయులు గౌరవముతో జీవించుటకు వీలులేనిచో, వారు సామ్రాజ్యము నకు వెలుపలకుబోక తప్పదు. అవమానముతో గూడుకొనిన సామ్రాజ్యవాసమునకన్న, ఆత్మగౌరవము కోల్పోనకుండ సామ్రాజ్యమునకు వెలుపల నుండుటయే, మేలు. భారతీయులహక్కు లీతీరున నిరాకరింపబడునెడల, సామ్రాజ్య సంబంధమును గూర్చి కాంగ్రెసు మరల నాలోచింపవలసియుండునని వర్కింగుమిటివాడు సూచించిరి. హిందూ దేశమును సామ్రాజ్యములో నిలుపుకొనుబాధ్యత, ఇంగ్లండుపై నిలచియున్నది. ఇంగ్లండు తనజాత్యంత సిపిడిగ్గనమయమున ఎంతవరకు నిర్వహించునో జూడవలయును.

బహుదల

కిలాఫాత్ అక్బారులు తప్పుడు లెక్కలనియు, సామ్యు దుబారాచేయబడెననియు, ఇటీవల స్టేట్సుమెనుపత్రికలో నొక రిపోర్టు ప్రచురింపబడెను. డాక్టరు సయ్యదు మహమ్మదుగారు లెక్కలనన్నిటినిజూపి, ప్రతియంశమునకును రిపీనులగుబట్టి, ద్రవ్యము సద్వినియోగము జేయబడెనని, నిదానోత్పలముగూడ నమ్మించిరి. వారు తమ యారోపణల నుపసంహరించికొనిరి. వక్రీకా ప్రతినిధుల కీ లెక్కలను గనుపఱచిరి. స్టేట్సుమెనుపత్రికా ప్రతినిధిగూడ జూపిరి. తుట్టుతువకు స్టేట్సుమెనుపత్రిక గూడ నిజమును బహిరంగముగ సంగీకరింపవలసి వచ్చెను. కిలాఫాత్ సంఘముపై మోసపడిన ఆరోపణలునిరాభారములని స్టేట్సుమెనుపత్రిక ఇప్పుడు బెలు

ణలునిరాభారములని స్టేట్సుమెనుపత్రిక ఇప్పుడు బెలుపుచున్నది. అక్బారులనుపరీక్ష జేసిన ఇతర పత్రికల ప్రతినిధులును, నిదానోపణలు అసత్యములని బహిరంగముగ వెల్లడిచేసిరి. జాలీయోద్ద్యమముపై ఏరాతీనయిననువిసరి, దానిని ధ్వంసముజేయవచ్చునని భావించెడి అంగ్లోహైందవపత్రికలు, ఇకమీద జాగ్రత్తకరతో మెలగవలసియుండును. స్టేట్సుమెనుపత్రిక ప్రచురించిన నిరాభారముగు సంగతులవలన, కిలాఫాత్ సంఘము నిష్కళంక కాంతితో ప్రకాశింపగలదు. కిలాఫాత్ సంఘము ఖర్చుపెట్టిన ద్రవ్యము సద్వినియోగ మయ్యెననుటకు సూచనలుపెక్కులు గనుపించుచునే యున్నవి. తుర్కీపునరుద్ధరణమునకు హిందూ దేశ మెంతవరకు జోడ్పడెనో కమాల్ పాషాగారు బెలిపియుండిరి. లాసానీలో మరలజరిగెడి సమావేశములో తుర్కీ సమస్య అనుకూలముగ పరిష్కారమగునని, కిలాఫాత్ యోద్ద్యమము అద్వితీయమగుననెడినదగును. ఈయోద్ద్యమముకొరకు ఖర్చుపెట్టినద్రవ్యము, మహమ్మదీయ మతసంరక్షణకుపయోగించెనని, వేరుగ చెప్పవలయునా? ఈ సామ్యు దుద్వినియోగమయ్యెనని బెలుపుటకు శత్రువులకయినను నోరెటులాడుదు?

అంటురోగములు : క్రొత్తసిద్ధాంతము

ఇంతవరకును అంటురోగములకు నూతన జీవులు కారణమని, పాశ్చాత్య వైద్యశాస్త్రజ్ఞులు తెలుపుచుండిరి. ఇందునుగూర్చి పెక్కుసంగతులు వ్రాయబడెను. శాస్త్రజ్ఞుల పరిశోధనలలో పుస్తకములు నిండుచుండెను. కాని, గ్రీకువార్తరగు కాతెన్ గారు, నూతన క్రియలు అసలే లేవని, ఈ సిద్ధాంతము నెగురగొట్టివైచుచున్నారు. వ్యాధులన్నిటికిని అత్యవ్యవగు నొకవిషము కారణమని వీరిసిద్ధాంతము. మనస్సు కలతజెంపినపుడును, ప్రజలు దుఃఖపూరితులై, అసూయాగ్రస్తులై యున్నపుడును, కార్యానికే అసిద్ధి ను పడలేదనియు, దానియం దీవిషముండుననియు, అది రోగములను వ్యాపింపజేయుననియు, ఈజాక్కుబెలిపెను. వీరి క్రొత్తసిద్ధాంతమునందెంతవరకు శత్యమున్నదో తెలియదు గాని, పాశ్చాత్య వైద్యసిద్ధాంతములు నిలకడగనండక త్వరితముగ మారిపోవుచున్నవని మాత్రము గ్రహింపవచ్చును. పాశ్చాత్యవైద్యము పరిపూర్ణరీతికెందెనని, భావించువారు, తమయభిప్రాయములను మార్చుకొనవలసియుండును.

మ్యునిసిపలుసంఘముపై దాడి

గజరాతునందలి బోర్నికు మ్యునిసిపాలిటీపై, బొంబాయిప్రభుత్వమువారు దాడివెడలుచున్నారు. ఈ మ్యునిసిపలు సంఘమువారు రాబడికి ఖర్చును సరిపెట్టజాలక బోయిరట. నెప్టెంబరు 1 వ తేదికి మ్యునిసిపలుసంఘపు ఆర్థికస్థితి చక్కబడనిచో, దానిని రద్దుజేసెదమని బొంబాయిప్రభుత్వమువారు ఉత్తరువుజేసిరి. బొంబాయిప్రభుత్వమువారిదివరకు నడియాడు, అహమ్మదాబాదు మ్యునిసిపాలిటీలపై నెట్లు దాడి వెడలినదియు, దెలిసిన విషయమే. పేరెన్నికగన్న ఇండియాప్రభుత్వమును, రాష్ట్రప్రభుత్వములు పైలము కాబడికి ఖర్చును సరిపెట్టజాలకున్నవి. మ్యునిసిపలుసంఘము లలోలోపమునే గావించిన, దానిని వెంటనే రద్దుజేయవలసిందేనా?

కలకత్తా కార్మికులసమ్మె

కలకత్తా ఏప్రిల్ 18:-కాతీ గోకాచూరు, కడియాకూరు మిల్లలందలి కార్మికులకునాడు, బాదాపు 16 రోజులకు కార్మికులు ఆతిథ్యం కల్పించునదియెట్లు కాటుమట్టాడి కార్మికులు సమ్మెజేరి. యజమానులకును కార్మికులకును పట్టణపుట నచ్చెననియు నంతుచే నట్లు అరిగననియు బెలియాయున్నది. గట్టి యుద్ధం.

స్థానిక వార్తలు

చెన్నపురి బట్టలవ రైతులసంఘము:-ఈసంఘము వారు అసాధారణ సమావేశము ఏప్రిల్ 17 కే మంజూరకారం సాక్షింకాలము జరిగెను. అసమావేశమునందు గలభువంశిగ సమావేశమయ్యెను. నొకరగు రావుసాహెబు వి. శావయ్యపెట్టిగారు మద్రాసు పార్టీట్రస్టు బ్రష్టిగ ఎన్నుకొనబడిరి.

డాక్టరు పాలగోటటి వెంకటకృష్ణారావు వంతులుగారు మద్రాస్:-వైదావేట కాపురంబు ఏ. ఏ. ఎన్. హేదియప్ప ముదలియ్యగారు తన "ఎరివెంటియాసిక్ పోగ్రిబు" నకు శత్రు చికిత్స నొసర్చి పునర్జీవుల జేసిందంటున్న కృతజ్ఞతా పూర్వకముగ రత్నభవితమైన స్వర్ణ తిర్యగము నొక బానిని బహుమతిగా సత్కరించిరి.

యస్. సత్యమూర్తి గారి ఆరోగ్యము:-యస్. సత్యమూర్తిగారు శాశ్వత ఆరోగ్యము లగుచున్నారు. బహుశచో 28-వ తేదీ సోమవారము నుండియే మాయముగ వారు తమ పనుల నిర్వహించుటకు సాధ్యము గావచ్చును. మడిచెయ్యి మాత్రము బాగుగ వాడుకకు వచ్చుట కొంప కొంతకాలము పట్టవచ్చును. మద్రాసులో నున్నట్టియే యిరికల్లబులములో నున్నట్టియే మిత్రులు వారి జేమమువారసి, భగవదాశీర్వాదమును ప్రతిపాదించు చున్నందులకు వారు నందనములపొందుచున్నారు.

మదరాసు ప్రెసిడెన్సీపాస్టుమెన్సు యూనియను:-కపు (21 వ తేదీ కనివారము) సాక్షింకాలము 6-80 కు బరమానందరావు ఛోటాదాసు సత్రమున ప్రారంభసమావేశము జరిగెను. సంఘాధ్యక్షులగు శ్రీమంత్రి డి. కే. నగియ్యయ అధ్యక్షతనహించెదరు. ఎన్. సత్యమూర్తి, ఏ. సి. రామయ్య పెట్టి (ఉపాధ్యక్షులు) ఏ. రంగసామయ్యవార్లంగార్లు యున్నగు వా ముసవ్యునిరురు.

కోడంబాకం కార్మికులయవజనసంఘము:-ఈ సంఘసభ్యులు నిన్న సాయంత్రము కోడంబాకం, ఏ. యక్క, యస్. రాత్రి పాతకల అద్దబాదిద బాంబుల కిరి మండి అన్న ప్రజానమజేసి భోజనములైన పిదప రాత్రికి గంటలకు అద్దబాదిదల సభజరిగెను. ఆ సభకు వైదావేట మ్యునిసిపలు కార్మికులు యస్. వి. శావయ్యపాస్టుమెన్సుగారు అధ్యక్షత నహించిరి. సంఘకార్యదర్శియగు ఏ. యం ఆరోగ్యవ్యాపివైగారు సంఘాధ్యక్షుల వివరించి, సభ్యులు చెంగుట్టుమాలగూడె మలలోనికి తెల్ల ప్రజల స్థితిగతుల సభిల్పికి జేయవలెనని చెప్పిరి. దాసుగారు తమ కార్యభివృద్ధియనరమము తెల్పుచు కార్మిక కాభివృద్ధి, రీతల పాతకాలాసంఘమునకును, కలెక్టరుగారికి, సంఘాభివృద్ధికి తోడ్పడుచున్నందులకు నందనముల తెల్పిరి. సభ్యులందరూ భేదముల తెల్పుకొక అద్దబాదిదబారి పుకొగ మనమునకు సాయముజేయవలెనని చెప్పిరి. వి. యం. కరదాచారి గారు మద్రాసు ఎక్స్క్లెక్టువల కార్మికుల సభ్యుడు, వచ్చెనల నూరుమంది అద్దబాదిదలకు అన్నముపెట్టుట కంగీకరించెనని అభ్యర్థించి తెల్పిరి. అభ్యర్థులకు నందనములతో పథ్య సమాప్తి యామెను.

తిరువాన్కూరు కాసనసభ

తిరువేంకటము, ఏప్రిల్ 19:-తిరువాన్కూరు కాసన సభయందు వాయు రిన్యూవేషను సవరణకట్టముపై గత సోమ వారమునుండియు తీవ్రమగు చర్చ జరిగి గత దినవిదిల్లిన విచారించునసంఘము నెర్పాటుజేయ తీర్మానింపబడెను. మర్యాదము ప్రభుత్వభావగ నొసర్పవలెనను తీర్మానము పరిపాటును.

మాండలేలో పోలీసుస్టేషనుపై నిదాడి

కాలవంపిరి అల్లసానిపెట్టి ఈనెల 15 కే తేదీ బర్మాచారికి క్రొత్తబిల్డింగ్సారం భవనము అవారు కనంతమును బట్టికొనుట ఆచారము. అసందర్భమున బర్మాచారిలో నొకడు మహమ్మదీయునిపైని కనంతము పోసు. అట్లు పోసినవానిని అల్లసానిచేయటకు పోలీసులకును ఇతర 100 మంది పోలీసులకును పోలీసులపైని పోలీసు ప్రభుత్వమే రాష్ట్రపతియై దానిని పీకేమేటబట్టి ప్రకటించిరి. కంటి నెడవలను కంపగా వారు, కాలవంపిరి అల్లసాని నుంపునరెయివేసి మరల నెట్టుదిని కలంజేసిరి.

మూల మార్పు, తర పాద 11 140000 మార్పులు X ఏర్ప
నానా లాభాన్ని పొందాడు తరువాత తనకు మన కొరి. మాన
మనకు నానా లాభాన్ని వర్తక ప్రతిఫలం వ్యవహారం
తిరుగుతున్న కష్టమగు నున్నది.

మాతకముమీద మూలభవమును వివర్ణ్యునిచిహ్నము
 కాల్పవనం అర్చ్యతే ధైవసమ కదంబులు బలులుబడినవి. ఫలితము
 త్వమికరముగ మౌళియైతే. సార్వభౌమియల కిచ్చుడు విదేశపు
 అధ్యక్షవారములు కావలసినవగుచు.

దేశీయ వార్తలు

వంగ ప్రభుత్వము - ఆరోగ్య ప్రయత్నములు

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 19:—కలకత్తా నగరమునందు ఇకర జ్వరమును పారితోష్య ఆరోగ్య వనరుల సభివ్యవస్థనుబట్టి గాను తీవ్ర ప్రయత్నముల నొనర్చుచున్నారు. ఈవిధించి పోయిన కొన్ని నెలలను కలిగి క్రమింపబడిన ప్రయత్నములు చూస్తూ, దక్షిణ సమీపమున దైత్యుల దీనిజను అను యాతన జరిగిన సందర్భము తెలుపబడింది.

హైకోర్టు న్యాయాధిపతికి ప్రమాదము

న్యాయమూర్తి రాంకిను గుర్రమునుండి కుటటు కలకత్తా ఏప్రిల్ 19:—కలకత్తా హైకోర్టు న్యాయాధిపతిగారు రాంకినుగారు కుటటుపై స్వారీయందుండినపుడు, ఆతనిని గుర్రముననుండి గొనిపోయిపెట్టుట వైద్యుడు పరిశోధించగా ఆతనిమెడతెనుక విరిగినందున ఎడమచేయి తొలగినందున తెలియజేయబడినది. రాంకినుగారికి ఆరోగ్యము బదులుచున్నది.

శివనముద్రము అగ్నిప్రమాదము

తెంగుకూరు ఏప్రిల్ 19:—శివనముద్రము నందలి విద్యుత్ యంత్రాగారమునకు దగ్నిప్రమాదము కలుగినందున, ఇందు విడుదలగు భారతీయసామగ్రిను హైకోర్టుకు పోషించుకొని ప్రాన్తి జోషిపుత్రులను చాల ప్రమాదము కలిగి కరీరములు గావించి, కూలీలు వైద్యులచేత ఆరోగ్యము నొందుచున్నారు. వైద్యులచేత ప్రాన్తిను జోషిపుత్రులకు చికిత్స చేయబడినది.

బర్మాను మునిసిపాలిటీ

ప్రభుత్వమువారి హెచ్చరిక

కొంబలు ఏప్రిల్ 19:—కొంబలు ప్రభుత్వమువారు గుజరాతలోని బర్మాను మునిసిపాలిటీని ప్రజలను హెచ్చరించుచు మునిసిపలు ఆదాయకరములను సమానమునకు పంపిణీ ప్రయత్నించునందున తనయెడల మునిసిపాలిటీని రద్దుచేసిన మునిసిపలిటీని, మునిసిపాలిటీవారి ఆదాక్షిప్తమున ఇంటి కన్ను మూర్ఖమునకు 10000 ఇంకను నిలచి యుండెను, అందుచే మునిసిపాలిటీ వారు తమ కార్యముల నిర్వహించుకొన జాలరునది.

ఘోర హత్యలు

తెంగుకూరు ఏప్రిల్ 19:—తెంగుకూరు కంటోన్మెంటు నుండి కాలఘోరుగురు హత్యవార్త వెలియుచున్నది. రాజ్ కిండి ప్రాంతవాసుడగు జోగ వర్రుని అరెస్టుచేసిన గౌరవ కంటోన్మెంటునందు ఎకరో హంతకులు ఘోరముగనే దెప్పిరి. నేక ముని కలవై హంతకుడు కర్రతో బలముగ గొట్టుట చే గొంతు తొలగిన పుడవైయు నూడిపోయి అరెస్టుచేసినందున నగభాగము తెలుపబడుచున్నది. పట్టణమున హంతకుని శిరచ్ఛేదమునకు కర్రకుని అరచేయియు కుడిచేయిన ప్రయత్నము జరిగినందున, వారిచేతను వైద్యులచేతను చూస్తూ నేకమని ప్రభుత్వ సంకేతముననున్నది.

సోవియట్ సుతాధికారులను జైలుకు

క్రైస్తవమతవిశ్వాసుగ ఆదివారము పని చేసి సోవియట్ సుతాధికారులను జైలుకు పంపి సోవియట్లు ప్రభుత్వమువారు తెలుపుచున్నారు.

సోవియట్లు మరగుదల తీరకగారి తీరును నాటక మాతముగ ప్రదర్శించుచున్నాడు.

సోవియట్లు ప్రభుత్వమునకు తీరగారు క్రమమని తీర్చినది ఆతనిని మరగుదలచేయించి కింగ్డంవలెనని ప్రాంత మరగుదల కందరమును ఉత్తరపు చేసి, ఇట్లుచేయి మరగుదల అందరను బర్తంపు చేయబడుచునది తెలియజేసిరి. తీరగారిని ఉర్రేయింప కప్పము. విదేశీయుల సేవయియులో జోషియు కలుగ జేసికొన్నచో సోవియట్లు ప్రభుత్వమువారికి మరింత కోపము కలుగినది సోవియట్లు ప్రభుత్వమువారిని తెలియజేసెను. రషియాలో క్రైస్తవమతమున కాపాడవలం దిననా రందరకు సోవియట్లు ప్రభుత్వమునకు విరోధులుగ నెంచబడుచునది తెలియజేసిరి.

జాబులు

విశేషములకు సూచన

డి. యస్. ఆర్. జెం. కెం. ను. జం. ల. స్వ. తె. మా. మొ. న. కారకముతో ద్వరణంభునకును ప్రకటించబడును — ఆంధ్ర కలి. జం.

భీమరేణురేణు ప్రారంభోపాధ్యాయ

సమావేశము

“29-4-23 తేదిని లక్కవరం నాయక్ యెలిమెంటరీ స్కూలులో భీమరేణురేణు ప్రారంభోపాధ్యాయ ప్రభుత్వ సమావేశము జరుపబడును గాన సారేణురేణు (లక్కవరంపూర్వ ఫిర్యాలులోని) యెన్సిబులు యుపాధ్యాయులను రాగోడుచున్నాడను. అతిథులకు నీ సంగతులపాఠ్యములను కలగ భోజనసర్వార్థములు జరుపబడును.

పుల్లభట్ల వెంకటసుబ్బారాయుడు

కార్యదర్శి.

ఆదవాని ఆలూరుతాలూకాలో జాప్తులు

మదరాసు తేలకమిషనుగారు ఆదవాని ఆలూరుతాలూకాలో 12 బావులను 20040-0-0లను ఆదవానితాలూకాలో ప్రసిద్ధిచెట్టుగాని వనమందుండియుండ సదరు మొత్తమునకు ప్రసిద్ధిచెట్టు కనట్రావలెను అలవస్సు మొత్తమునదే 26 బావులను తయారు చేయుటకు ప్రయత్న పడి విలువ జరుపుచున్నాడు. ప్రసిద్ధిచెట్టు చాలకర్రతో కంట్రాక్టువారుగూడా విలువ తీసికొనుచున్నాడు. కొన్ని గ్రామాల బావుల అడుగున బండ తేలివందున దెయ్యములునుండి పగులగొట్టించుచున్నాడు. నీట్ల పడకప్పు సమసూచన లగుపడుచున్నది తోచుచున్నది. తాలూకాజోట్ల ప్రసిద్ధిచెట్టు ము. కా. శ్రీ. వి. తమ్మిరెడ్డి గారి సహసహాయము కరుణానునియంబై యున్నది.

ఏలూరు పురపాలకసభ్య సంఘాన్ని వసాత శాల

యొక్క చక్కాసంఘ ప్రభుత్వ వార్షికోత్సవము

డి 15-4-1923 సంతకం ఆదవాని తాలూకాలోని మునాల్లెగుంటకు శ్రీచర్మసభ్య ప్రభుత్వవార్షికోత్సవము సారకాలయొక్క వెళ్లపడకాలలో మహాకాశక్తి దివాన్ బహుళక్ మోచర్ల కాశిచర్మకాపు కంఠముగారి యాగ్రాసకాశి పర్యాయ జరుపబడియెను. సభాభవము కచ్చితరములతోను, కృంగారాలంకారములతోడను జయజయ కరకములతోడను సలకరించబడియెను. కాలంతయు ప్రేక్షకులతో క్రిక్కిరియించెను.

భగవద్గీర్తనతో వార్షికోత్సవప్రారంభము జరిగినది దీయెను. తరువాత కార్యక్రమ పట్టికానుసారము కార్యకర్తలచే సంతకరచర్యలు జరుగ బడియెను. ఈవేదికాపు ప్రకములు సభ యందు బండి వెట్టబడియెను. ఆభ్యుదయ కాలావరముగనున తమ ప్రారంభోపాధ్యాయమొంగుతేడు. వీరవ హిందూజాతీయవాదన సభ యందు ప్రవాసమును ప్రధానోపాధ్యాయులచే వార్షికోత్సవ ప్రాయశ్చిత్తమునీగకెట్టుయొక్క కష్టంతో నాటకమును “బల త్కారముగాని విరోధప్రవాసమును” “దుర్మహిమ తేను”యను నాటకములో నొకమాఖ్యాంకమును, పాండవవిజయములో పశ్చిమ్యనాగాధయ, విద్యాధులచే నాటకరసని మిగుల రమ్యముగ ప్రదర్శించబడియెను.

తరువాత యభ్యుదయ తమ యంతోత్సాహము నిర్విభముగ తెప్పించిరి. ఇటువంటి సమావేశము తిట్టి కాలంలో గాక తెలుగారిలో తెట్టిన బహు మనోరంజకముగ నుండు పనియు, వీరవాళులను నిలబెట్టి శ్రీ రాయలుగా కంఠయు వందనయు లనియు, బాబుల కడు రమ్యముగ ప్రదర్శనములం జరిపినదియు దెలియించిరి. సభికులలో కొందఱు సభికులను విద్యార్థులలో కొందఱికి తరత బహుమానములను కనపడింది, శ్రీయభ్యుదయచే తెప్పించి యుండిరి.

తరువాత ప్రధానోపాధ్యాయులయిన శ్రీయత యం. తేను దాసుగారి కంభోపాధ్యాయులతోను, కార్యకర్తల యొక్క కృతజ్ఞతా పూర్వకముగను వందనములతోను, మరల వారము గావించం బడియెను.

దడనాల-లక్ష్మి పురసానానాయకయ్య,

(కార్యదర్శి.)

పశ్చిమ కృష్ణా జిల్లా జాతీయోపసంఘము

ఆంధ్రప్రదేశ్ నెల 20 వ తేది శుక్రవారము
తేదీవరకు పశ్చిమ కృష్ణా జిల్లా జాతీయోపసంఘముయొక్క జమా ఖర్చువివరము.

(1) గతనెల నిలవ	3282 2 1
(2) సామాన్య తిలవనిధి	18 0 0
(3) ప్రత్యేక తిలవనిధి	280 8 8
(4) కేషుల్ డ్రైవర్ల శుంకాలు	20 0 0
(5) కాంగ్రెసుమొదల శుంకాలు	38 0 1
(6) జిల్లాసంఘసభ్యత్వము చందా	02 8 0
(7) ఆంధ్రప్రదేశ్ జాతీయోపసంఘ సభ్యత్వము చందా	3 0 0

కంగ్రెసు 2 8

ఖర్చు

(1) ప్రచారభూమి	022 08 8
(2) పోస్టు టెలిగ్రాములు	10 0 8
(3) మోటింగులు, ప్రచారములనైరా	02 8 0
(4) ఆఫీసు ఎస్టాబ్లిష్మెంటుఖర్చులు	002 10 0
(5) ఖర్చుకాపుకొండ వెట్టుబడి	288 0 3
(6) జాతీయసారకాలం గ్రాంటు	200 0 0
(7) చిన్నంటేటి ఖర్చుచేసినది	811 0 0
(8) ప్రచారములకేరములు, అభ్యాసములు	022 0 1
(9) కాంగ్రెసుసభ్యత్వములను వాపసు	1 0 0
(10) మామిడి తేలేయింపగారికి అప్పు	00 0 0

3002 8 0

గాకనిలవ 0000 2 3

గాకనిలవ 8228 2 8

కంగ్రెసు 2 3 కు శ్రీయత దాక్షత ఖర్చుద రానుచుండకావుగాని పేరుట బ్యాంకులోవున్న మొత్తము రు 0008 8 1

నెట్టకొట్ట 0 03 8

0000 2 3

ఈ లెక్కమొత్తము 0-2-22 వ తేదీన శ్రీయత దాక్షత కేషుల్ డ్రైవర్ల గారు వాపసుగా ఒప్పుగించినారు. మానికొండ సత్యనారాయణకాశ్రీ, కార్యదర్శి.

విజయనగరపుర కాంగ్రెసుసంఘము తాలూకా 1923 సం. జనవరి నెల లగాయతు మార్చి ఆఖరువరకు జమా ఖర్చులు

జమ య
జనవరి నెల కా. కర్మలచందా 0-8-0 భోగివండుక కనుక్కు 16-8-0 ఖర్చుల కాఖరుండి బడులు 18-8-0. ఫిబ్రవరి నెలవారీ చందాలు 24-0-0 భోగివారి 6-8-0 భోగివారి 6-0-0 కర నెలనెల్ల 1-8-0. మార్చి కర నెల నిలవ 10-15-8 కర్మల చందాలు 161-0-0 తాలూకా సభ్యుల చందాలు 2-0-0 తిలవనిధి 182-4-1 తాలూకా తిలవనిధి 46-10-8 కర 262-13-4.

ఖర్చులు

ప్రచారం 10-0-0 కార్యస్థానం 18-11-8 నిలవ 18-0. జాతీయసారకాలం 20-8-0 ప్రచారం 1-0-0 కార్యస్థానం 6-0-9 నిలవ 10-15-8 తాలూకాసారకాలం 15-0-0 ప్రచారము 65-15-8 కార్యస్థానము 86-11-2 ఖర్చుల చికాకు బడులు 77-0-0 చికాకు నిలవ యాపాములు 18-2-8. కర 262-13-4.

గా. వెం. బలరామదాసు

విజయనగరపుర జాతీయోపసంఘ ఉపాధ్యక్షుడు.

కళ్యాణదుర్గం

(ఒకవిలేఖకునినుండి)

శ్రీకృష్ణ

కళ్యాణదుర్గ పాఠము 14 లేదా పాఠములకు ఒకసభ గా వుండిరి. ఈసభకు హాజరులవారు వివిధ వర్గాలవారు. టి. శివ శంకరం, టి. యల్. సి. గారును సభ్యులలోకి వైది సభకువచ్చి యుండిరి. ఉత్సవము కృత్తిగావించుటకుగూర్చి ఉత్సవించిరి. ఇద్దరు బోతువాండుకూడ హృదయముల కండులాను ఉప కృష్ణించిరి. తర్వాత ఉత్సవము అభివృద్ధిగూర్చి అనుష్ఠించెను పుత్రార్థమును గావించిరి.

భోగ్యులములు మూలము

ఈయనయితో వారి ప్రధానాంశములలోను 14, 15 లేదా 16 రోజులు జరిగెను.

పద్మములకల్లు, స్నానముల కనులు, బహుమతులు పంపివెట్టుట మున్నగు వేడుకలు జరిగినవి అదిపూడి సోమనాథరావుగారు హాజరై కాలక్షేపము గావించిరి. టి. శివశంకరము గారు మతవైదికవిద్యలనుగూర్చి ప్రారంభోపన్యాసము గావించిరి. అదిపూడి సోమనాథరావుగారి కాలక్షేపములు ప్రజల కానందమును గొల్పుచున్నవి.

ఆదేశము

టి. శివశంకరం యం. యల్. సి. గారు గోల్లంజిగ్రామ తనఖా చేసిరి తమ అభిప్రాయములను ప్రభుత్వమువారికి తెలియ బరచెదరట.

శ్రీ కొల్లూరు వేణుగోపాల జాతీయవిద్యా

వీరము:—తీసికొని సంస్కృతకాలము ఇతరరకముల బ్రహ్మ శ్రీ భాగవతుల యజ్ఞ కారాణములకాత్రి గారు సభపూర్వము. తీసికొని స్వాస్థ్యము తప్పిన కారణముచేత వీరిసానున శ్రీ మాన్ గుడిమెల్ల తమమల వెంకటరంగారాధ్యులుగారు సాహిత్యకావ్యపాఠములను నడిపి నంగీరి చికి.

అధ్యాపకవారికి కృష్ణాజిల్లా క్షేత్రంపురం అగ్రహారము గొప్ప సాహిత్యపండితులను తర్కపండితులను ఆయుయు వ్వాడు. సాహిత్యపాఠములకాక వీర తర్క కాత్రిపాఠమును కూడ నడుపుతారు. పాఠకాన్యములను పూర్తిచేసి తర్కశాస్త్రమును పరిపదలించి విద్యార్థులు, శ్రద్ధాశువులు, కావ్యమును ప్రస్తుతము జిత్తివిద్యార్థులు ఇరువురికి వాసరములనతి ఏర్పరుప గలము.

ఈ గ్రామమున బ్రహ్మశ్రీ దుర్గి కాల గోపాలకృష్ణ త్త్యగారితో స్థాపించబడిన సంస్కృతపాఠశాలలో సుపాధ్యాయులుగాను బ్రహ్మశ్రీ జొన్నలమ్మ విశ్వనాథకాత్రిగారు వ్యాకరణపండితులై యున్నారు. వ్యాకరణకాత్రిపాఠములను నడుపుచున్నారు. గాన పూర్వమున ఈ కొల్లూరు గ్రామము వేదమునకును ఉపనిషత్పాఠములకును అతిపట్టు కొట్టి గానయి గోరుచున్నాము.

జాతీయకాలములను సంస్కృతము, అంగ్లము, హిందీ, అంగ్లము భాషలును, గణితము మొదలగు కాత్రిములను చక్కగ గణించును. రా మంది ఉపాధ్యాయులు కని చేయుదురు. అచిరకాలములో చక్కని యాగశస్త్రపాఠమును చాలా మార్లు గలవు.

కొల్లూరుగ్రామము కృష్ణాతీరము. కావ్యాజిద్దు. 7000 జనాభాగలదు సంస్కృతవిద్యల సభ్యునిపదలించి కమ్యుటాలు రకు పరస్పరములను 16 గురికి భోజనపుకేర్వలు చేయుచుండును.

నెం ౧౫- 15 ను బుక్కు దాఖలా బోల వికరం

దుర్గికోట్లా సుకర్పరాది వరకు. ఈవైశ్ర మాసం

శుభకార్యములు	౧౭౩-౩-౩	౬౮-౮-౦
అమృతపాత-విద్యం		౭౯-౮-౦
వార్షికవిరాళములు	౧౦-౦-౦	
దివ్యము		౯-౪-౬
ఇతర విరాళములు	౧౪-౪-౦	౧౧౫-౮-౦
మొత్తం	మొత్తం ౧౯౭-౭-౩	౨౨౭-౧౨-౬

మొత్తం ౪౨౦-౩-౯

శ్రీ వేణుగోపాల జాతీయ విద్యాలయము, కొల్లూరు. } బ్రహ్మాండం నరసింహం ౧౮-౪-౨౩

పూనాలో కలవరము

విచిత్రమైన వదంతులు

ప్రజలునమ్మి అక్కర్థములొనర్చుట

పూనా, ఏప్రిల్ 18:—మూర్తీ కేటలా నిర్మింపబడుచున్న దామోదర వేణుటకుగాను పూనాను బాలికలను గూడముగ దీనినినిపోవుచుండినను వదంతులు పట్టినందున వ్యాపించుచున్నది. వీరవీరముగా ప్రజలందరికీ కుడిమై కర్మకల్పముని దిగుచు, పిల్లలను దాచుచుండినను అనుమానింపబడి ఇంపున నిడివకే చంపిరి. మరి ఇంపున తీవ్రముగ నెదుర్చుచున్నది.

ఈదినమున కంట్లోన్సింట్టుద్ద కోర్టుచుట్ట నుంపున తావులాడుచు అందోడు రెడవనానిని, పిల్లలను దాచుచున్నాడని నిందించెను. అనాకర్థమును వినిగానే ప్రజలందరూ జేరి యింపబడిననానిని చట్టంబుడంగిరి. పోలీసువా రెంతయో కష్టమున వారిని విడిచి పోలీసుస్టేషనులోనుంచగా గుంపు వారు కలబులుల క్రద్దలకాట్టి నాచులపవేళిని ఆరించి విడుదలకాట్టి పాపభోగిని పోలీసువా రెంతయో కష్టమున గావించి నైద్యుల కింకకాట్టి. ఒక టంగుబండియం దిరువున పిల్లలు వెళుచుండగా, బండిదారాడు వారిని దోగిలిండుకొని పోవుచుండినను యెంత బండివాని చావకాట్టి. జిల్లాకలెక్టరు ఇట్టిదండలములను తత్వమున ప్రకటించి, ఇట్టిదండలము వ్యాపింపజేయువారు శిక్షించబడుదుని ప్రకటించెను.

చెన్నపురి బజారుధరలు

ఏప్రిల్ 20-న లేదా శుక్రవారము

(1) ధాన్యములు			
దనియాలు బా 1-కి	రు 30-0-0	మొదలు 64-0-0	వజరు
బియ్యం బస్తాలు		మొదలు.	వరకు.
కుసుమ తెనాలివి	ప 45 గలవి	రు 11-0-0	18-0-0
నెలూరివి	,, డిటా	,, 14-8-0	15-8-0
డిల్లీవి	,, డిటా	,, 14-0-0	16-8-0
రాగులు బా. 164 బస్తా 1-కి	,,	,,	8-8-0
మత్తులు	,,	,, 22-0-0	24-0-0
(2) పప్పు ధాన్యములు			
క దులు బస్తా 1-కి 195	రు.	10-8-0	రు 11-0-0
సెనగలు	,, డిటా	,, 10-0-0	11-8-0
పెసలు	,, డిటా	,, 11-8-0	12-0-0
మినుములు	,, డిటా	,, 13-8-0	15-8-0
ఉలకలు	,, డిటా 164	,, 7-0-0	7-4-0
(3) నూనె వస్తువులు			
నవ్వులనూనె బా 1-కి	రు 160-0-0	165-0-0	
నెయ్యి మ 1-కి	,, 14-0-0	22-0-0	
కొండాపురం పేరు సెనగపప్పు బా 1-కి	,, 60-0-0	62-0-0	
యితర ప్రదేశము	,, 56-0-0	58-0-0	
పేరు సెనగనూనె గానుగ బా 1-కి	రు 145	మి.నె.నూనె 120	
అమదను నూనె బా 1-కి	రు 122-0-0	128-0-0	
(4) చిల్లర వస్తువులు			
చాయపసుపు బా 1-కి	రు 160-0-0	165-0-0	
కూరపసుపు	,,	రు 110-0-0	112-0-0
మిరపకాయలు (గుంటూరు) బా 1-కి	రు 90-0-0	110-0-0	
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు	మణుగు 1-కి	రు 40, 45	
కాళహస్తి సాయకట్టు	,,	రు 60, 65	
బెల్లము బా 1-కి	రు 40-0-0	50-0-0	
చింతపండు పాపడి బా 1-కి	రు 48-0-0	90-0-0	
(5) కొత్తది బా 1-కి			
ఇసుము	రు 35-0-0	42-0-0	
పట్టాలు కళం బా 1-కి	రు 37-0-0	38-0-0	
చదం	,, 38-0-0	40-0-0	
రవుం	,, 37-0-0	38-0-0	
(6) లోహములు			
వెండి 100 తులంకు	రు 80-0-0	84-0-0	
బంగారము, తులము 1-కి	రు 24-8-0	25-8-0	
నవన 1-కి	రు 15-13-0		
ఇత్తడి బా 1-కి	రు 800-0-0	805-0-0	
రాగి డిటా	రు 255-0-0	260-0-0	
అస్కా చెక్కర బ 1-కి	రు 54-0-0	55-0-0	
(7) రంగులు అలిజరై ను			
అవు కృష్ణుడు 20 డిగ్రీలు	రు 115-0-0		
తొట్టికృష్ణుడు 20 డిగ్రీలు	డిటా		
సింహంమాన్ 20 డిగ్రీలు	డిటా		
అవుకృష్ణుడు 16	రు 8-0-0		

టంగనైకా భారతీయులు

భైదురకు జనుచుండుట

ముత్తాయిల కావార మొసగకపోవుట

రానీ, ఏప్రిల్ 18:—ఇండియన్ నేషనల్ అసోసియేషనువారికి టంగనై కానుండివెట్టుకొనినప్పై :-లిండిజిల్లాయం దిరెన్సుజేయబడిన 45 భారతీయవర్తకులపై విధింపబడిన శిక్షలు 16 వ లేదా 17 వేదిన స్వాగృహించెనియు 45 క్విల్లింపల జరిమానా 10 దినముల ఖైదు విధింపబడినను నీ వార్తలను తెలియుచున్నది. ముద్దాముఖులు జెయులు:కు మార్కపురము పోలీసు స్టేషనుగద్ద 8 గంటలకేపు నిలుపబడిరి. 15వ లేదా 16వ ధాన్యమునుండియు 17 లేదా 18వ యదయవరకును వారికి అవార మొసగలేదు. ఇంకను ప్రావీణ్యమును సాచుచున్నది.

వెండులూరు భిక్షాకాండగంధాలయ సాంకేతికశబ్ద:- ఏలూరుతాలూకా వెండులూరు విక్షాకాండ గంధాలయ దశ మహాశివోత్సవము యీ నెల 25 తారీఖున సాయంత్రం 4 గంటలకు పురాణం నూరకాత్రిగారి అధ్యక్షతకైకింద సేవజరుగును. జీవినీ వె:కటూరుయ్య, భండారకుడు.

బహుమానము

వైద్యవిద్య

అయురారోగ్యైశ్వర్యములకు మార్గదర్శి
అన్ని భాషలలో విశుకుడు.

డా.వైద్య నారాయణజీ శేకవజీ,
(31౪౪) ౩1, చివానానాగోడ్డు, మదరాసు.

గనెలియం

వి. సి. మిక్ చెరు:— అను మందు సెగరోగమును పూర్తిగ మాన్యును. వెంటనే గుణము కనబడి బాధ తగ్గును. మంట, చురుకు, ప్రసించుట ఆగును. గనెలియం లీజములను కలిపి తీర్చించిన సెగరోగమును అంతరము లేకుండ మాన్యును. పత్రికలులేదు. 16 డ్రాకుల (చాకకము 82 మాత్రలు 8 గోజులకు వాడవలెను. వెల రు 8-0-0, వి. సి. గా రు 8-8-0. ఈ మందు బెజవాడలో బొంబాయి ప్రేషింగు కంపెనీ వారి హెల్త్ షాప్ అమ్ముచును.

డా.వి.యోగికింపెని, గవర్నరుపేట, బెజవాడ.

ముఖ్యగవనింపు.

1920-వ సంవత్సరం ఆగస్టునెల మొదటి లేదా నుండి అన్ని ధరలు మార్పుబడినది.

The Zandu Pharmaceutical Works Ltd.

Elphinstone Road, Bombay.

ఇప్పటికాలము ననుసరించి మిక్కిలి నమ్మకముగాను, తప్పుక గుణము నివృన్లును ఆయుర్వేది ఔషధములను తయారు చేయుచున్నాము.

హిందూదేశమునందు జరిగిన ఆయుర్వేది వస్తుపదర్శనము లన్నిటిలో బంగారు వతకములు బహుమతిగా నిచ్చియున్నాడు.

పై కనిన ఏలూరునందు ప్రాసినక్ ధరల పట్టి కంపదబడును.

జాందూ పర్వస్వాతికల్ వర్షు

అయుర్వేద ఔషధముల జేయువారు

(388) బొంబాయి నెం 12, ది ఆంధ్ర ఇండస్ట్రీయల్ ప్రేషింగు కంపెనీ, హోల్ ఏజెంట్లు: కాళాడ.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పత్రిక

ప్రకటన

నర్సాపురము నిడదవోలు మోటార్ మెయిల్ బస్సు సర్వీస్

25-4-1923 సం. తేదీ మొదలు నర్సాపురమునుండి ప్రతిదినము ఉదయము 8 గంటలకు ఒకటిన్నీ సాయంత్రము మూడుగంటలకు ఒకటిన్నీ మోటార్ బస్సులు బయలుదేరి వరుసగా 11 గంటలకు 6 గంటలకు నిడదవోలు చేరును.

నిడదవోలులో ప్యాసింజెరు మెయిల్ (టెయిన్స్ మామూలు) వున్నప్పుడు 9 గంటలకు ఒకటిన్నీ సాయంత్రము 8 గంటలకు ఒకటిన్నీ నర్సాపురమునకు బయలుదేరును. నర్సాపురమునుండి నిడదవోలుకు ఒక్కొక్కటిగా సాకి రేటు రూ. 2-4-0 తేలిక సామానులునుకొనుటకు వోటివ్వబడును. కంట్లాప్టు వల్ల రా యితర వివరములకు యీక్రింద సంకేతము చేసినవారికి నుండుగా తెలియజేయవలెను. స్త్రీలకు ప్రత్యేక సౌకర్యము తొనగూర్చబడును.

నర్సాపురం
16-4-23

ఆర్ గోపాలరావునాయుడు
ప్రొఫయిటర్ల కలెక్షన్.

శుద్ధ స్వ దేశి బెంగుళూరు మేలు పట్టుచీరలు

చిలకపచ్చ, వసుపుపచ్చ, వంకపండు, మేఘపర్వము, ఎలుపు, రోజా, ఆకాశీర్వము, ఆర: జి, కాశీరంగు: సెయిలింగు మొదలగు రంగులలో సాదా పట్టుచీరలను, సరిక చేసిన పట్టుచీరలను నూతన సిద్ధముగానున్నవి. చిన్న ఆర్డర్లైనను, పెద్దది అయినను మిక్కిలి జాగ్రత్తగా తీర్మానమే కంపబడును. గృహిణిని వాషను తీసుకొని వ్రేయు యిచ్చెదము. చూచిన, శ్రేష్ఠమగు గ్యారంటీ యివ్వబడును. ఒకసారి మాతో బేము చేసిచూచిన మా నమ్మకము మీకు తెలియును.

మాకం నుబ్బరాయశెట్టి అండు బ్రదర్స్,
పట్టుబడితి వర్తకులు, చౌక్, బెంగుళూరు సిటీ

చాటుసద్యమణిమంజరీ.

ద్వి తీ య భాగము
వెల రూ. 1-6-0. శ్లశా పేషు ప్రతి రూ. 1-10-0.
మూన్నాళ్లముచ్చలు - వెల 0-4-0.
అడ్రెసు:—మణిమంజరీ మేనేజరు,
(142) తిరువల్లి క్లబ్, మద్రాసు.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్ ఫర్మసి
లి మి టె డ్

శ్రేష్ఠ మైక్రోము, కహస్యము లేకట్టియు ఆయుర్వేదియ
బొవధములుగల బొవధకాల యిది యొక్కటియే.

సాచ్య, ప్రతిచివైశ్వనిధానములం చాం తే రి ని
ట్టి, ప్రతినిలైట్టి, బాగిచే మిక్కిలి శాస్త్రసమ్మతముగా అతి
జాగ్రత్తగా యాచయేయిడి బొవధములు అమితముగా మా
కర్షణముగా నున్నవి.

శ్రాత్తసి, సులైవదియు వైక ఓవధుకీ ఉపయోగింప
బడుచున్నది. మా బొవధకాలయందు తయారగు కలుషిత
బొవధకాలములు నుండునుగాని, శ్రేష్ఠత్వ ముండు గాని
యితర చికిత్సకు ఎంతమాత్రము తీసిపోవునలెను.

22 గుతో కాని, తక్ పలుకుబడియే, మర్యాదవస్తువును
పై నెవారి జాబునుతోగాని యొకస్సెలకు దరఖాస్తును వ్రాపు
కొనవలెను.

మేనేజరు, 185 మాంటురోడ్డు, మద్రాసు.

THE BENGAL COTTON WOOLEN AND
MILL LTD.,

Wanted agents to sell shares of the
above company which commenced business
in grand style and guarantee 20 per cent
dividend in the first year. For Prospectus
and particulars please apply to Roy Dutts
and Co.

172,

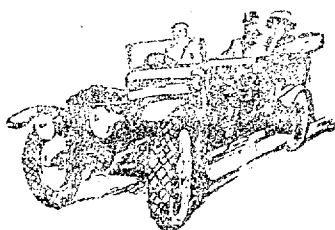
CALCUTTA.

గుణములేనియెడల వైకము వాపసు

మామొక్క బాస్కిక్ కారి రింగువము లోవను యావ
యోగింపుటకల్లు, చర్మవ్యాధులు, మేహ కారకపాదలు, యిం
కను అనేకచర్మ వ్యాధులు నివర్తియగును 5 నిమిషములలో
గుణము యిచ్చును ధర రూ. 1-5-0-10-0.

అన్నపూర్ణస్వామి పార్కు ట్రవర్స్ మద్రాసు

మాడరన్ మోటార్ పాఠశాల

రెండుమాసములలో మోటారుబండ్ల నడుపుటయో, ఏ
భాగములు ఏయే కనులు చేయునో మున్నగు విషయముల
శిల్పను నేర్పబడును. యితర విషయములకు వ్రాయుడు:—

మాడరన్ మోటార్ పాఠశాల.

The Modern Motor Institute 1/22 Broadway,
MADRAS.

పాలసుగంధిలేహ్యము

ఇది రక్తిశుద్ధి, శ్రేష్ఠమయినది సహ మేహములు, మేహ
పాదలు, మచ్చలు, చర్మరోగములు, కీళ్లనొప్పులు, మొదలగు
వాటిని ఖండించును. 4 డబ్బిల చాలును.

20 తు|| డబ్బి 1-4-0 ఏ. పి. 0-8-0

కూమ్మండలేహ్యము.

అత్యుష్ణము, నిక్కాక, కాల్కులీత, మలబద్ధము, కడు
పులో మంట, మొదలగు వాటిని హరించును.

చాలును. 20 తు|| డబ్బి రూ. 1-4-0 2 డ|| ఏ. పి. 0-8-0-6.

పి. శి. వ. అండుకో, ఆయుర్వేదసమాజం,
(8251-4) పెరిశేషి—నెలూరుజిల్లా.

రత్నపురుషలేహ్యం

గుళివ్యాధులకు, అతిసంభోగములకు ఇతర కారణముల
వలన, కలిగిన శుక్లవర్ణమును పోషించి బలములను శ్రేయము. ఈ
నాలికామహిమ తెలియనివా రుండరు. విశేషించివ్రాయ నక
రము లేదు. శే 1-3 రూ. 8-4-0

శగరోగనిచారిణి లేహ్యం

అన్ని విధములకు శగలను అర్హతముగా తదుర్పును శే రూ. 1-8-0
గోదావరి కేటలాగ్ లిటరేచు

పట్టాభిరామ వైద్యశాల, నాయవరం, గోదావరిజిల్లా.

మేలయిన స్వతః

“మంగలికత్తులు”

కవుతాళములు.

అంధసాహసాలచే చేయబడినవి. ప్రోత్సహించుడు.

కెంటన్ ధరల క్యాటలాగును వ్రాయుడు.

బి. మెకలేళ్లర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్

కట్టర్లు అండ్ లాక్ టేకర్లు etc.

రెడ్డాపూరు. (గోదావరిజిల్లా)

మెక్సికాలో అడ్రెసు: “ఇంట్ స్ట్రీటు” రెడ్డాపూరు.

మలియంచందనము

గనెరియా అను నెగరోగమునకు, తోకారము

కఫ్యము లేదు. పిశిరారోగము లేదు.

ఎలుపు, రేలుపు, వచ్చు, అను మూల

విధముల నెగరోగమును 2-4-0

పూటలలో మూన్నును. స్త్రీల యిండు

వ్యాధులకు కూడ ఇది కాకొనకము.

(1251) డబ్బి 1-3 రూ. 2-4-0

గంధర్వి ఫార్మసి, నాయవరం(గోదావరిజిల్లా).

100 కి నూరు గుణమైనవి.

సా-సా-యూ-నే-సా

అను బొవధమును నేరించుటచే ద్రవము తప్పిబయట
చేరుట, బయటచేయనప్పుడు కలుగునొప్పులు మైల అమితముగా
పోవుట, మూర్చ. గడ్డలు మొదలగునవి. పూచీగా తుడుగును.
గుణమియ్యనివో వైకము వాపసేయబడును.

HAKIM ABDUL HAJI,

P. O. Kamtaul,

Darbhanga B. & O.